

BERGŽDI NUSIGINKLAVIMO PASITARIMAI

Nusiginklavimo svajonė yra tiek pat pavojinga, kaip ir lenktyniavimas

GEDIMINAS GALVA

Š. m. kovo 14 d. Genevoje įvyksta 18 valstybių atstovų pasitarimas, kurį globoja Jungtinės Tautos. Jis vyksta grėsmingame tarpsnyje. Sovietams užbaigus branduolinių sprogmenų ilgai užtrukusius bandymus, JAV pradėjo savuosius požemius. Apsiginklavimo srityje vyksta aršios varžybos. JAV pertvarko kariuomenę, didina naikinimo pajėgumą ir sukuria ypatingus dalinius vesti mažuosius karus. McNamara ir Malinovskis grasiai, grūmodami prabyla. Prancūzija bando sukurti oro laivyno ypatingus dalinius. Sovietai kariuomenę mechanizuoja, o Kinija siekia branduolinių ginklų. Kai pasaulis gąsdinamas branduoliniams sprogmenomis, kai Europos kai kurių kraštų didmiesčiai pvz. Londonas ir Stockholmas jau paruošiami karo atvejui, kai JAV tiesiog nervai palūžo besaukiant apie piliečių saugumą, bet iki šio meto nieko nesugebėjus padaryti jų apsaugai — visi kraštai tyli apie pačius pavojingiausius cheminius, bakteriologinius ir mirties spindulių ginklus, kurie neturi priešginklio.

Istoriniai bandymai

Daugelis vyrų praityje svajonoje apie taiką ir dėjo didžiausių pastangų nusiginkluoti. Praeitais amžiais liudija, kad galybės nusiginkluoja, kai jos nemato pavojingo užpuolimo. Užpuolimo pavojui esant griebiamasi apsiginkluoti. Apsiginklavimas yra ženklu numatomo pavojaus. Galybė, pasiekusi tikrovišką ar menamą apsiginklavimą

Latvių vyskupas ištremtas Baltgudijon

RYGA, pavergta Latvija. — Spaudos agentūrų žiniomis, Rygos vyskupas Dulbinskis, komunistų valdžios yra ištremtas Baltgudijon ir gyvena viename kolchoze, kur jam tenka eiti staliaus pareigas. Mišias vyskupas gali atnašauti tik savo kambaryje, nes bažnyčion eiti jam uždrausta. Latvijos katalikai jau 1960 metais mirus Rygos vyskupui Strods, neturi nei vieno aukščiausiojo ganytojo.

Reikšmingas pašto ženklas

SVEICARIJA. — Sveicarijos paštas neseniai išleido naują ke turį pašto ženklų seriją, kurioje atvaizduota keturi evangelistai su jų simboliais. Ženklų paveikslų pagrindu paimta medžio raiziniai iš 15-jo šimtmečio.

— Astronautas Glenn pakviestas į Chicago; 1,500 mokinių pasirašė, kviesdami jį atvykti.

KALENDORIUS

Vasario 27 d.: šv. Gabrielis, šv. Fortunatas, Ašmantas.
Vasario 28 d.: šv. Romanas, šilė.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — apie 20 laipsnių; rytoj — šalta, galimas sniegas.

Saulė teka 6:29, leidžiasi 5:37.

mo persvarą, pradeda karą. Šiame amžiuje, kuris pasižymėjo kruviniais karais, buvo daryti bandymai nusiginkluoti. Hagoje 1907 m. pradėti dar iki šio meto neužbaigę pasitarimai nusiginkluoti. Pirmais visuotinis karas sutrukdė pasitarimus iki Versalio suvažiavimo. Buvo dėdami naujos "sąrangos" pamatai, patylomis lenktyniaujant ginklų kalime.

Washingtono ir Londono pasitarimuose atskirų kraštų karinio laivyno pajėgumą aptarus, dalyviai džiaugėsi laimėjimais. Nepatenkintieji kraštai jau planavo kuriuo būdu sutartis apieiti. Anuometiniai įvykiai priėmė istorinius išpėjimus: mēne, tekėl, upharsin, kurie buvo užrašyti ant Belšazaro pilies sienų, prieš pat jos sugriovimą. (Nukelta į 6 psl.)

Suklastoti pažymėjimai moksleiviams

MASKVA. — Laikr. "Komsomolskoja Pravda" vasario 18 dienos laidoje pranešė, kad Sovietų Sąjungoje išaiškinta apgavikų grupė, kuri įteikdavo mokytojams kyšius ir aprūpindavo pasiturinčių tėvų vaikus dokumentais, reikalingais studijoms.

Vienos Maskvos laboratorijos vedėjas, vadovavęs apgavikų grupei, reikalavo net iki 4,000 naujų rublių už "atestato išrašymą" negabiems ir nepažangiems mokiniam. Ši grupė taip pat pasirūpindavo, kad visi neturi brandos atestato moksleiviai būtų priimami į aukštąsias mokyklas kaip geri ir pažangūs. Tuo tikslu grupės nariai "papkirdavo" universitetų darbuotojus.

Laikraštis praneša, jog visi grupės nariai atiduoti teismui.

Švedų ir sovietų prekyba

STOCKHOLMAS. — Naujoje švedų ir Sovietų Sąjungos trimetinėje prekybos sutartyje numatomas švedijos eksportas sieks 950 milijonų kronų. Tai žymus padidėjimas, lyginant su 1959-61 metų eksportu, siekusi 625 mil. Drauge pažymima, jog faktiškas švedijos eksportas į Sovietų Sąjungą paprastai nepasiekia sutartyje numatyto lygio.

— Sovietų diktatorius Chruščevas grįžo į Maskvą iš savo vasarvietės, esančios prie Juodųjų jūrų.

— Izraelyje baigtas pašto tarautojų streikas.

Astronautas John Glenn, vakar kalbėdamas Washingtono jungtinėje kongreso sesijoje, pareiškė, jog mes įžengėm į naują pažangos laikotarpį. Už jo sėdi viceprezidentas Johnson ir atstovų rūmų pirmininkas McCormack.

Washingtonas pagerbė Glenn

Nors lijo, bet JAV sostinė išpūdingai pagerbė savo herojų

WASHINGTONAS. — Prezidentas Kennedy ir astronautas John H. Glenn vakar atskrido prezidento spausminiu lėktuvu iš Palm Beach, Fla., į Washingtoną dalyvauti erdvių herojų priėmimo ir pagerbimo.

Nors sostinėje lijo, bet astronauto Glenn priėmimas buvęs nepaprastas ir išpūdingas. Minios pasveikino erdvių herojų.

Jungtinė kongreso sesija — atstovų rūmų nariai ir senatoriai — pagerbė astronautą Glenn, kuris pasakė kalbą, pareiškdamas mokslinės pažangos reikšmę. Kongresas sukėlė jam didžiausias ovacijas.

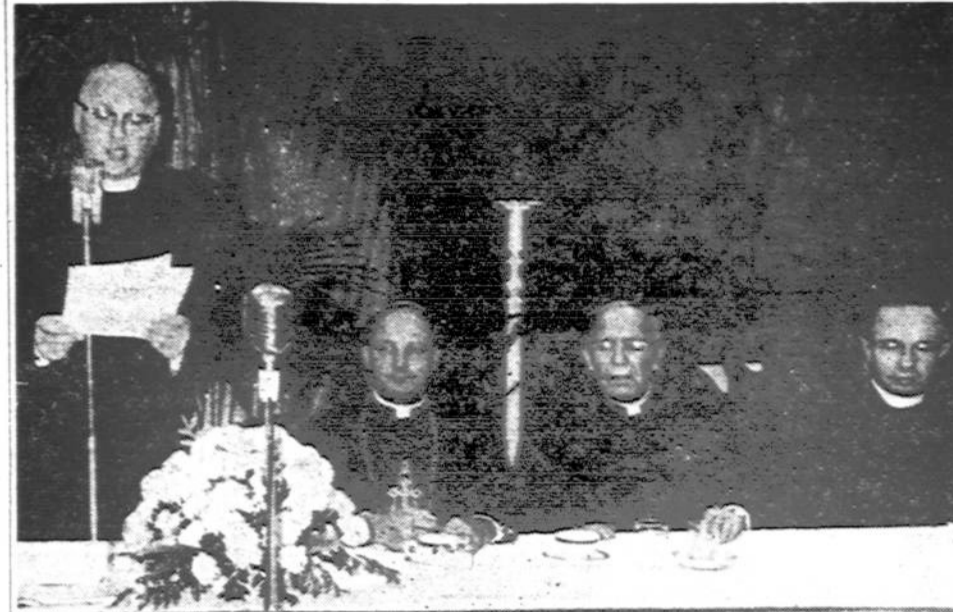
Šiandien Glenn ir, gal būt, kiti astronautai, jo draugai, dalyvaus atstovų rūmų mokslo ir astronautikos komisijos posėdyje, gi rytoj panašų posėdį turės su senato aeronautikos ir erdvės mokslų komisija.

Ketvirtadienį jam bus suruoštas paradas New Yorke.

Caroline, daugiau kaip 4 metų amžiaus Mrs. id prezidento Kennedy duktė, Palm Beach, Fla., paklausė astronauto Glenn, kur gi yra beždžionė. Tai Glenn savo kalboje iškėlė, pasakytoje kongrese.

SESERŲ KAZIMIERIEČIŲ BENDRADARBIŲ 50 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Įvykęs Chicagoje Marijos Aukšt. mokyklos salėje vasario 25 d.

Aukštai iš kairės į dešinę: pranešimą daro vakaro vedėjas kun. A. Zakarauskas; sėdi vysk. V. Brizgys, prel. J. Paškauskas ir kun. J. Petraitis, MIC; viduryje sėdi bendradarbių pirmininkės: S. Juskiene, K. Kovalskiene, A. Nodienė, V. Stankuviene, N. Kazlauskaitė, J. Evanseck ir V. Paukštienė; žemai sėdi: Felicija ir Jonas Gilmore, J. Kuzmickienė, V. Galnaitė ir K. Pocienė.

ASTRONAUTO GLENN SKRIDIMO ATSKLEISTOS IDOMYBĖS

Jūrininkų pulkininkas leit. John H. Glenn, tris kartus orbitoje apskridamas aplink žemę, atskleidė eilę idomybių. Glenn, skridamas 17,500 greičiu, kaip dienrašty "Chicago's American" rašo aviacijos redaktorius P. Reich, galutinai įrodė, kad:

1) Aplink žemę skrendąs žmogus, tinkamai apsaugotas, gali sėkmingai veikti, atlikdamas jam skirtą uždavinį.
2) Tolimosios erdvės gali būti panaudojamos kaip ypatingas punktas stebėti žemę mokslo ar kariniams tikslams.
3) Tik 100 mylių aukštyje virš žemės, yra erdvės reiškiniai, kurių mes nesuprantame.

Glenn įrodė, kad žmogus gali erdvių laivą valdyti savo rankomis, jis patvirtino, kad galima imti maistą, spaudžiant juo pripildytas tūteles; jis įrodė, kad žmogus gali eilę valandų egzistuoti padėtyje, kur prarandamas svoris. Glenn spaudos konferencijoje netgi pareiškė, kad svorio netekimas yra malonus. Jis savo kamerą "pakabinė" ore net 35-kioms minutėms, atlikdamas kitus uždavinius.

Glenn įrodė tai, ką jau iš ankščiau numatė specialistai, kad likiant 17,500 mylių greičiu 100 mylių aukštyje nesudaro ypatingesnio jausmo, kaip skridimas 600 mylių greičiu per valandą spausminiu lėktuvu.

Pasilieka paslaptimi, kas buvo tos šviesios gelsvai žalios dalelės, lyg šv. Jono vabalėliai, kuriuos žibantčius Glenn matė visus tris kartus, kai jis pergyveno saulėtekį. Glenn jas matė baltas, kai jos nežibėjo saulė-

je; jos buvo iki 3/8 colio didumo, nuo 6 iki 10 pėdų nuo viena kitos, erdvėje lėkė kartu su kapsule.

Iš pradžių Glenn manė, kad čia tos erdvių adatėlės, kurios dinga amerikiečių paleistos į erdves, betiriant radijo bangų atšokimą. Paskui jis manė, kad gal tai gabalėliai jo naudojamo kuro (hydrogen peroxide) manžose raketose, kurios kontroliavo kapsulės padėtį erdvėje. Tačiau tos švieselės nebuvo adatų išvaizdos ir jos nedidėjo, kai jis iššovė daugiau raketų. Taigi abu tie anksčiau minėti spėjimai atmetti. O gal tai buvo dažų gabalėliai, nukrintą nuo kapsulės? Pats Glenn mano, kad tos dalelės nebuvo nuo jo kapsulės.

Ypatingos vertės faktų laikoma, kad Glenn, šaudydamas tas mažąsias kontrolines raketas,

galėjo valdyti savo kapsulę erdvėje, kai sugedo automatiški įtaisai. Taipgi nelauktas Glenn atradimas, kad tolimosiose erdvėse žvaigždės nėra aiškesnės, žiūrint nuo žemės nedebesuotą naktį, nesant mėnulio.

Glenn įsitikinęs, kad tolimosiose erdvėse yra galimas dviejų kapsulių susitikimas, ką Amerikos mokslininkai jau ir planuoja. Tai leistų pasiekti daug naujų dalykų: papildyti kurą erdvių laivo, lekiandžio aplink žemę, — būtų galima patikrinti ir pataisyti lekiandčius be žmogaus satelitus ar net erdvės sudaryti specialias platformas — "miestas".

Lėkdamas tolimosiose erdvėse, Glenn nepadėjo jokių švirkštai leidžiamų vaistų, kurie jam buvo įduoti pavartoti, jeigu pajustų blogavimą, svai gulį ar skausmą.

Trumpai iš visur

— Indų premjero valdanti kongreso partija laimi į parlamentą ir kitas valstybines įstai gas. Galutini balsavimų rezultatai paaiškės sekančią savaitę.

— Kubos diktatorius Fidel Castro užvakar buvo atvykęs pamatyti baseballo žaidimo Havana Lotynų Amerikos stadione; buvęs pirmasis viešas jo pasirodymas nuo vasario 12 dienos. Buvo gandy, jog jis esąs komunistų namų arešte.

— Prezidento Kennedy žmona atidėjo numatytą kelionę į Indiją ir Pakistaną. Kelionę ji pradės kovo 12 dieną, vieton sekančią savaitę.

Nori pagelbėti Afrikos ir Azijos tautom

PARYŽIUS. — Kančios sekmadienį — balandžio 8 dieną — visoje Prancūzijoje bus praves-ta rinkliava kovai su alkū paaulyje.

Kiekviena šeima yra kviečiama gavėnios pasniko metu sutauptus pinigus paaukoti mais to stokojančiom Afrikos ir Azijos tautom. Tokiu būdu Prancūzijos katalikai gavėnios pasnikui nori gražinti tikrąją prasmę.

Naujausios žinios

— Jungtinės Amerikos Valstybės nesuinteresuotos bet kokiais tarpatautiniams pasitarimams dėl situacijos Vietname, kaip siūlo raudonoji Kinija. Tai vakar pareiškė pareigūnai.

— Alžirijoje vakar teroristai nužudė 28 asmenis ir sužeidė 40.

— Prezidentas Kennedy prašė kongresą taikos daliniams paskirti 64 milijonus dolerių; jie dabar dirba 12 kraštų ir jų poreikavimas auga.

— Vakaro Washingtono Glenn pagerbimo parade pasirodė plakatas: Glenn į JAV prezidentus 1964 metais.

Puolamas Robert Kennedy

VILNIUS, pavergtoji Lietuva. — Lietuvos komunistam praėjus akciją prieš Jungtinės Amerikos Valstybėse ir kitur gyvenančius tremtinius, daugiau triukšmo keliama dėl tadiami amerikiečių įstaigų "slepiano" mečio Paškevičiaus.

Vilniaus "Tiesa" 37 n-ry ribiomis raidėmis straipsnyje tiesiog apkaltino JAV teisingumo ministarį Rob. Kennedy — esa, blogai, kad į jam pasiūstą "Tiesos" rašinį, ministeris atsakė, kad jis negalys pranešti tyrinėjimų rezultatų. Pasak dienraščio, reikalas palaidotas... ir ta proga užpulta ir amerikiečių dėmokratija, pasijuokta iš Amerikoje esančios "laisvės budieliams ir žmogūdziams" ir padejuota, kad JAV-se vis, esa, žiauriau persekiojami komunistai. (E.)

Nepaprastas jubiliejus Japonijoje

Katalikų veikla Japonijoje

JAPONIJA. — Katalikų Bažnyčia Japonijoje šiais 1962 metais švenčia 100 m. jubiliejų nuo atnaujinimo savo misionieriškios veiklos Japonijoje.

Kaip žinoma, daugiau kaip 200 m. Japonijoje buvo uždrausta katalikų tikėjimas ir neleistu gyventi bei veikti katalikų misionieriams. Tik 1862 metais vėl buvo atsauktas draudimas ir Jokohamoje pastatyta pirmoji katalikų bažnyčia. Didžiam visų nušėtimui Nagasaki apylinkėse sutikta dar pirmųjų krikščionių palikuonys, kurie per ilgus šimtmečius išlaikė gyvą katalikų tikėjimo dvasią.

Dabartiniu metu katalikų skaičius Japonijoje labai auga ir ypač pasižymi gausiais pašaukimais į kunigus. Daugiau kaip 220 seminaristų Tokijo ir Fukuoka seminarijose ruošiasi kunigyste, neskaitant gausius pašaukimus atskirų vienuolių ordinų mokyklose. 1961 m. buvo pašventinti 26 nauji japonų kunigai, kurių laukia didelis darbas tarpe 93 milijonų Japonijos gyventojų.

— Mums atrodė, kad kūrybos laisvė yra aukščiau negu žmogaus laisvė, bet šiandien jau aišku, kad mes klydome, o tuo pačiu ir prie tautos nelaimės prisidėjome. Tepasimokai iš mūsų klaidų. Menos nėra nei didesnės, nei svarbesnės už žmogų. Kam gi galop įsai, jei ne žmogui, yra skirtas?

—J. Aistis.

BŪTINOS REFORMOS

Vasario mėnuo — mūsų tautinės atgavimos mėnuo. Visose kolonijose vyko sėkmingi nepriklausomybės paskelbimo mišėjimai, ir dabar svarbu tą naujai sukaupytą patriotinį ryšį išlaikyti ir toliau ugdyti, kad jis dienos rūpestėlių slinktyje neišblėstų, bet lyg nuo aukšto kalno paristas sniego kamuolys vis augtų, didėtų, pakeliu triuškindamas laisvės klūtis.

Pradeda ryškiau spragėti ne sutarimų kibirkštys ir rūkinti trinties dūmai ryšium su delegacijos sudarymu pas JAV prezidentą. Visų pirma — tie rūkeliai neturi niekam uždengti ano svarbiojo įvykio. Vizitas pas prezidentą buvo mūsų visų didis laimėjimas, tuo mes džiaugiamės, didžiuojamės ir esame visi dėkingi. Džiaugiamės kartu su pavergtos Lietuvos žmonėmis, nes visiems mums tai yra įrodymas, kad didžioji pasaulio galybė, demokracijos ir laisvės sargas — JAV — mus stipriai ir akivaizdžiai remia.

Kai kurie Lietuvos laisvės priešai jau ima trinti rankas, džiaugdamiesi, kad mūsų patriotinės grupės „susigrūmė“ dėl Amerikos Lietuvos Tarybos ir ypač kai kurių jos narių taktikos, ir dabar jau manytų, kad tos institucijos pamatai susiūbavo, kad griaunamas tarybos autoritetas.

Taip nėra. Toksai laisvės priešų džiaugsmas būtų per ankstyvas ir toli nuo tikrovės. Amerikos Lietuvos Taryba atliko svarbų vaidmenį dar tada, kai čia nebuvo kitų panašių patriotinių institucijų, ji yra pasiekusi eilę laimėjimų vėliau ir ji turi savo uždavinių ateičiai. Niekas Amerikos Lietuvos Tarybos, išskyrus Lietuvos laisvės priešus, nenori griauti. Priešingai norima jos įtaką ir veikimą tik sustiprinti, pašalinant tas klūtis, kurios trukdo jos darniai veiklai ir ją patikėjimui visuomenėje.

Jeigu kurie jos nariai neišlaikė takto, tai dabartinis suvertyimas bus jiems proga savo liniją persvarstyti, reviduoti, nukreipti didesnio ir sklandesnio bendradarbiavimo kryptimi. Jei kuriame jos naryje pasireiškė nepataisomai diktatorinės tendencijos, tai jį pasiuntusioji grupė turi teisę ir pareigą tokį asmenį atšaukti.

Katalikų pasaulis

Kardinolo testamentas

Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ paskelbė jau mirusio kardinolo Cicognani dvasinį testamentą, kuriame kardinolas dėkoja visiems, kurie jam darė gero gyvenime, atsipraukė už savo netobulumus ir trūkumus ir ypatingai išreiškia savo giliausią ištikimybę ir pagarbą Bažnyčiai ir aukščiausiam ganytojui — popiežiui. Visa savo nuosavybę kardinolas paliko caritatyviniams tikslams ir bažnytinėms institucijoms jo numylėtose vyskupijose Faencioje ir Brisighelloje.

Romos vyskupų sukaktis

Šv. Tėvo vyriausias vikaras, paskirtas jo vardu valdyti Romos mėsą ir vyskupiją, kardinolas Luigi Traglia, atšventė savo 25 metų vyskupavimo jubilėjų. Vyskupu konsekruotas jis buvo 1937 metais sausio 6 d. ir kardinolu pakeltas 1960 m. kovo 28 d. Ta proga Romos ganytojas kard. Traglia, sausio 6 d. šv. Joakimo bažnyčioje atgiedojo iškilmingą padėkos Te Deum ir sausio 14 d. savo titulinėje šv. Andriejaus dela Valle bažnyčioje atlikė iškilmingas jubilėines mišias.

ir jo vieton pastatyti kitą, kurio taktas ir ryžtas dar labiau sustiprintų Alto įtaką ir veiklą. Momentas yra perdaug svarbus, kad dangstyti pūluo-jenčias žaidzas vieton jas gydė. Būna valandų, kada organozmui yra būtina net ir didesnė operacija ir, ją padarius, organizmas naujai atsigau-na; chirurgas čia ateina ne kaip priešas, o kaip gelbėtojas ir geradarys.

Kas dar mūsų Amerikos Lietuvių Taryboje yra reikalinga reformų, tai informacijos biurų, sekretoriatų veikimas. Dabar jų yra du: New Yorke ir Chicagoje. Abiejuos dirba žmonės, kuriuos mes gerbiame ir vertiname, tačiau visus jų darbus yra būtinas pertvarkymas. Abiejų šių biurų išlaikymas me-tams kainuoja daugiau kaip \$10,000. Imkime paskutinį dešimtmetį. Per tą laiką iš tų dviejų biurų neišėjo jokio žymesnio veikalo Lietuvos laisvinimo reikalui, neduodama jokių pastovių informacijų lietuvių spaudai, nesudaryta jokių pastovių kontaktų informacijų pateikimui amerikiečių spaudoje, o tuo tarpu per tą dešimtmetį tie Alto biurai lietuviškai visuomenėi kainavo per \$100,000. Tai yra per brangus luksusas dabartinėse sąlygose!

Mūsų vargšai studentėliai, džiūstai prie knygų universitetų salėse, negaudami jokio atlyginimo ir patys dar susieškodami lėšas, per tą laiką jau devinti metai kaip reguliariai leidžia „Lituanus“, kurio keliasdešimt egzempliorių spin di universitetų ir didžiųjų bibliotekų lentynose, kai tuo tarpu net jau priežodini įėjo, kad mūsų Alto biurai nieko kito neišleidžia, kaip tik pinigų. Tuos du biurus reikia sujungti į vieną ir sutvarkyti taip, kad jie būtų kūrybingi Lietuvos laisvės kovojė. Kada okupuota raudonosios diktatūros agitacija, mes negalime pasitenkinti anemiška savo informacijos ir organizavimo centrų vegetacija. Alto įtaka ir autoritetas milžiniškai paugs, pravedus tas reformas, ko mes ir laukiame. Alto patyrimą jungiant su Lietuvos Bendruomenės ryžtu ir energija, susilauksime gražių rezultatų laisvės kovoje. J. Pr.

Ukrainiečių katalikų arkivysk. kankinys

JAV ukrainiečių katalikų arkivyskupo metropolitas Senyšin ganytojišku laišku kreipėsi į savo tautiečius visame pasaulyje, kviesdamas vasario 18 d. ypatingu būdu atžymėti Ukrainos kankinio Lvivo arkivyskupo Slipy 70-ias amžiaus metines. Arkivyskupas Slipy buvo sovietų areštuotas 1945 metais ir išvežtas į Sibirą. Atlikęs aštuonerių metų bausmę, ganytojas iš naujo buvo teismas Maskvoje ir Kieve ir vėl pasmerktas dėl tariamų „nusikaltimų prieš sovietinę vyriausybę“. Daug kartų komunistai arkivyskupu Slipy siūlė laisvę ir pelningas vietas, kad tik atsiskaitytų nuo Romos bažnyčios ir prisijungtų prie Maskvos ortodoksų patriarchato. Minėdami šio Bažnyčios ir Ukrainos kankinio 70-tas amžiaus metines ukrainiečiai nori atkreipti viso laisvojo pasaulio dėmesį į sovietų žiaurumus.

Vienuolynas Švedijoje

Apaštališkasis delegatas Skandinavijoje Mons Bruno Heim sekmdien iškilmingai pašventino seserų karmelietų naujo vienuolyno kertinį akmenį. Vienuolynas yra statomas Glumslovo, Vidurinėje Švedijoje. Tai bus pirmas kon-templatyvinis vienuolynas po reformos Švedijoje.

Amerikiečiai verčia raudonuoti vokiečių istorikus

William Chirer veikalas apie 3 Reichą sukėlė rūpestį vokiečių istorikų tarpe

V. ALSEIKA, Vokietija

William Shireris, parašęs knygą apie trečiojo Reicho kilimą ir žlugimą ir vis tebeturįs didžiulį pasisekimą amerikiečių skaitytojų tarpe tikriausiai nebuvo nujautęs, kad jo, ne istoriko, parašytas veikalas sukels tokį sąmyšį Vokietijos istorikų tarpe ir net privers juos raudonuoti. Vokietijoje (čia turinama galvoje tik Vak. Vokietija) jau nuo seniau kraštų kultūros ministrai, profesoriai ir kiti intelektualai vis kelia reikalą daugiau gilintis į Vokietijos, ypač nesenos praeities įvykių studijas. Gi pasirodė, kad ne vokiečiai, bet svetimaūčiai suskato gilintis į Vokietijos praeities įvykius ir šioje srityje amerikiečių tyrinėtojai užima vieną pirmaujančių vietų.

Shirerio veikalui neteikia respekto, bet...

W. Shirerio veikalas Vokietijoje pasirodė tik 1961 m. vėlyvą rudenį ir bematant atkreipė ne tik eilinių skaitytojų dėmesį. Kritikai jame rado eilę netikslumų, iškreipimų, net tikrovės sužalojimų ir priešo išvadų: knyga nėra verta respekto... Tačiau čia pat iškilo klausimas — raskite vokiečio parašytą kitą panašią knygą, kurioje būtų paliesta tokia svarbi tema. Štai čia ir prasidėjęs vokiečių, pirmoje eilėje istorikų, raudonavimas.

Atsirado ir priekaištų: kodėl vis vokiečiai šaukia „ne, taip visai nebuvo“, kai tik svetimšalis tyrinėtojas paskelbia kokią studiją apie Reichswehrą, apie nacionalsocialistinę ideologiją, apie Hitlerį ir apie kitus Vokietijos nesenos istorijos įvykius. Kai dabar Vokietijoje prieš akis guli William Shirerio storoji knyga su įprastine svas-tika tamsiam viršelyje, tai su sirūpinę kritikai prieina tokios išvados: ne, toji Shirerio knyga nėra paties pykčio šaltinis, bet tai, kad trūksta vokiečių istorikų, kurie moksliniais metodais ir savo dvasiniu lygiu sugebėtų nurodyti svetimšalių pseudoistorikų ar šiaip istorijos mėgėjų klaidas. Iš viso, esą, blogi reikalai su dievaitė Klio, istorijos mūza, — Rankės ir Mommseno kraštas dabar jau virto tikra provincija...

Hitleris vokiečių istorikams — tabu

Zinoma, esama vokiečių tar-

pe žymių istorikų, tačiau blogiausia, kad jie, girdi, nepagau-na laiko dvasios. Kai kuriose srityse (žiūr. „Die Welt“ 1961 m. 270 nr.) vokiečių tyrinėtojai savo įnašu yra pasizymėję. Štai, kas norėtų žinių apie Metternichą gali pasinaudoti Syrbik-o veikalu, o kas gilinasi į Karolio V-jo laikotarpį, tam patar-tina pasiskaityti prof. Brandi knyga. Įdomu Prūsijos istori-ja? Čia jau be Rankės veikalų neapsėsi. Visa blogybė yra to-ji: sunku nurodyti vokiečių pro-fesoriaus knygą tuo atveju, jei kas susidomėtų Hitleriu, jo vyk-dyta antisemitinė politika, žy-dų persekiojimais, antruoju pa-sauliniu karu, pagaliau, NSDAP ar SS istorija.

Vokiečių istorikų tarpe ne-pastebėsi platesnio užmojo, ne-rvasi žymesnių, su laikotarpio biografių apie politikus: Bis-marcką, Stresemanną, Erzber-gerį, Hindenburgą, Ebertą, Ra-thenau, Bethmann-Hollwegą, Wilhelmą II-į, Buelową, Ossietz-kį, pagaliau ir Karolį Markšą. Vos keliolika rimtesnių veikalų

Keista, bet vokiečių istorikų tarpe rasime ne daugiau kaip vieną tuziną rimtesnių pajėgų, kurios lig šiol savo studijų ly-giu šį tą svaresnio inėšė į Vo-kietijos naujosios istorijos la-pus. Čia minėtini Gerh. Ritte-rio veikalai apie politinį meną ir karo vedimą, antinacinį pasi-priešinimą ir Goederlerį, pro-fesorių Conze (vokiečių — lenkų santykiai pirmajame pas. ka-re), Hubatsch (admir. štabas) ir Fischerio (kaizerinės Vokie-tijos karo tikslų politika) vei-kalai. Iš jaunesniųjų tyrinėtojų daugiau verti dėmesio veikalai

apie Weimaro respublikos žlu-gimą (Brecher), nacionalsocia-listinį valdžios užgrobigumą (Bra-cher, Sauer, Schulz), partijų galą (Mathias, Morsey), apie „Fall Gelb“ ar antrąjį pas. ka-rą (Hans-Adolf Jacobsen).

JAV tyrinėtojai knisais vokiečių istorijoje

Svetimšaliai, ypač amerikie-čiai, jau nustelbia vokiečius ty-rinėtojus — toks šauksmas gir-dimas šių dienų Vokietijoje. Šiuo požiūriu daugiausia turi-ma galvoje pastarųjų 50 metų Vokietijos istorija. Keletas pa-vyzdžių — vienintelę biografi-ją apie Weimaro laikų vieną politiką, Erzbergerį, parašė jau nas amerikietis Epšteinas. To-liau seka amerikiečių darbai: Hitlerio biografija (Bullocks), apie totalitarinį valdymą (Han-nah Arendt), apie galios neme-tį (Wheeler Bennett), apie vo-kiečių valdymą Rusijoje (Alex. Dallin) ir kt.

Tie patys amerikiečiai, žmo-nės, pamėgę Wild West istori-jas ir gangsterių įvykius bei pagarsėję hollywoodinėmis fil-mų dramomis, parašė ir išleido kapitalinius veikalus apie „Vo-kiečių Reichswehrą ir respubli-ką“, „Politinės Meinekės idė-jas“, „Ūkį ir politiką Vokietijoje 1815 — 1871 m.“, „Konservatyvinius judėjimus tarp kai-zerinio Reicho ir nacionalsocia-lizmo“. Taip, dabar vokiečiai pripažįsta, kad kai kurie jų vei-kalų jiems atrodo pragmatiš-kai, net naiviai parašyti, bet esą, ar pakanka kitų klaidas skaičiuoti ir nieko savo neįneš-ti?

Istorikai aktyvūs radiofonuose

Dabar esanti tokia padėtis,

Prez. Kennedy drauge su pulk. Glenn apžūri kapsulę. (UPI)

JUOZAS KRALIKASKAS

TITNAGO UGNIS

PREMIJUOTAS ROMANAS

(Tęsinys)

Eigela turįs įlankon atsirasti kiekvienu metu: šitos eldijos atsiimti, kaip yra sakęs. Ne ko kito Bukantas čia dabar ir lūkuriojūgas. Gaudizadas sujuda eiti; dėkui, dėde, už bičiuliskų žodžius. Liki su dievais ir būki sveikas. Palieta įlankoje Bukantą ir eina. Jau paezerėje lyg ne taip. Kodėl jis šįryt neišjojo Vilnion?... Girdėti — kultuvė skanduoja. Velėja, tur būt, Lirga. Ją gi pirma matė su kultuve. Skanduoja — nematyti per uosius, tik spėja — ten Maudyklėse ar šiušpino pakrantėje... Uosių aukštos viršūnės, lyg pavargusios, lėtai šiurena... Ties žilvičiais vytvyčioja kregždės, strėlėm įstrižai pralėkdamos... Taip, Lirga skalbia. Ji velėja, skanduo-dama kultuve. Netoli to sauso stuobrio. Gaudizadas prisėlina kiek begalima arčiau. Stebi. Ogi gražu jį žiūrėti. Bet iš žlankos išplaukia Eigela, tur būt, ta naująja eldija. Žydriai balzganame ežere pasisuka lanku ir atsiiria tiesiai čionai. Gaudizadui žiauru matyti — turčius iriasi paliai

Pradedama nepasitikėti dolerio pastovumu

JAV išlaidos ir dolerio sveikata

J. VILUTIS

Buvęs valiūtų karalius — JAV žaliaspalvis doleris — poka-rio metais vis labiau ir labiau netenka sveikatos ir patrauklu-mo. Krašto viduje eilinis ame-rikietis, tik pirkdamas kurį de-nesnį dalyką ar nekilnojamą turtą, gali pajusti, kad dolerio perkamoji galia yra gerokai su-mažėjusi. Bet uolus taupytojas, kurio sąskaita bankelyje gra-žiai auga, o pusmečio gale pa-didėja palūkanomis, dažniausia nepastebi, kad geroka santau-pų vertė tolydžio vis slūgsta. Netylg, kad piltumei grūdus ir aruodą, o pro skylę grindyse jie nepaliaujamai byrėtų į po-grindį.

Bet užsienių biznieriui ir šiaip

kad, jei kas tyrinėja Stresemann-o laikus, daugiau šaltinių ieško užsienių tyrinėtojų darbuose. Apie šį politiką išleista net 14 svetimšalių tyrinėtojų darbų ir vos šeši vokiečių parašyti. Kas čia darosi, klausama Vo-kietijoje? Juk vokiečių moks-lininkai šiaip esą veiks, ta-čiau... jie gyvai reikiiasi kongresuose, radiofonuose, bet juos rečiau sutiksi bedirbančius archyvuose. Seniau mokslininkai paaukodavo savo privatų turtą, norėdami išleisti didesnę kny-gą. Šiandien mokslininkai gau-na įvairią paramą, tačiau di-desnį studijų vis trūksta. Kas čia kaltas? Atsakymas lengvai nerandamas ir tai kelia dar di-desnį rūpestį vokiečių tarpe. Neabejotina, William Shirerio veikalas šiuo požiūriu nulėmė bene daugiausiai.

apdairūs dolerio taupytojai, ku-rie turi pasidėję „žaliukų“ juo-dai dieniai, visai realiai įvertina pašlijusią dolerio padėtį. Jie jau maloniai žvalgosi į Vakarų Vo-kiečių markę bei Italų lirą, ne-kalbant apie Šveicarų franką, kurio sveikata jau ilgą laiką vis tebėra „geležinė“.

Dolerio smukimas

Kokios gi pagrindinės dolerio negalavimų priežastys? O gi tai, kad J. A. V-bės vis nepaliauja-mai užsieniuose išleidžia, inves-tuoja ir dovanoja daug daugiau, negu iš užsienių gauna. Užsie-niuose susikrovė didžiulės su-mos popierinių dolerių, o fede-ralinio banko aukso atsargos gerokai nuslūgo. Vien per pas-tarusius ketverius metus fed. banko aukso atsarga iš 22.7 bi-lijonų nuslūgo iki 17.3 bilijonų. Tuo tarpu užsienių pretenzijų dydis į JAV auksą nuo 15 bi-lijonų paaugo iki 19.4 bilijonų. Jeigu užsienių dolerio laiko-tojai dabar pareikalautų iškeisti popierinius dolerius į auksą, tai dolerinis bankas pritrūktų 2.1 bilijonų dolerių aukso. Jei prie šio trūkumo dar priskaityti tą aukso kiekį, kurio reikalauja lai-kyti atsargoje įstatymas, bū-tent 11.4 bilijonų, tai dabarti-niu metu federalinis bankas trūkstą 13.5 bilijonų aukso.

Vien tik 1960 metais JAV ir jos piliečiai išleido užsieniuose 10,2 bilijonų dolerių (kurį tar-pe 3 bilijonai kariškų išlaidų ir 3,9 bilijonai užsienių inves-tavimų). Tuo tarpu iš užsienių prekybos, turizmo ir kt. JAV pernai gavo tik 6.4 bilijonus dolerių. Taigi mokamas balan-sas buvo 3,8 bilijonai deficitū, kurio dalis buvo padengta iš aukso rezervo.

Skylė, pro kurią byra auksas

Viena iš didžiausių skylių, pro kurią labai daug nutekėjo Fort Knox laikomo aukso rezervo, tai vadinamoji „pagalba kurstantiems, ekonomiškai atsilikusiems bei komunistinės ag-resijos gresiantiems kraštams“. Per 16 pokarinių metų pro šią skylę nutekėjo į užsienius daugiau kaip 85 bilijonai dol. Dar ir šiais biudžetinais metais (1961.7.1 — 1962.7.1) bus šiam reikalui išleista 4 bilijonai dol. (Nukelta į 4 psl.)

stebi lyg sukaustytas. Tikrai, Lirgos jau spėta su Eigela iš arti apsiuostyti.

Mato, kaip kareiva įsidedęs — net begėdiškai-Ilgiau neištverdamas, Eigela staigiai ją griebia ir ap-glėbia, kaip didelis liepsningas gaidys vos tespėjusią užaugti vištelę.

„Eš tau šalin!“ — patinas aistriai lanksto ir tar-šo Lirga.

Gindamosi ji neva šūkčioja barnį, bet tokiu sal-džiu, dūstančiu ir užsikertančiu balsu. Gi Lirga džiaugsmingai visa verda, lanksti ir neršti!...

Gaudizadui svyla ir temsta akys. Jam suveržia krūtine. Jis suspaudžia kumštis iki supulio, nagams įmygiant delnus. Jau šoks prie jų ir nežinia kas bus. Bet išvertia nekrustelėjęs. Tik susyk pasidaro labai koku.

Gaudizadą nupurto kraupulys. Jis nusigrežia ir atsargiai slenka nuo jų tolyn.

O argi verta? Būty paskutinė kvailystė čia muš-tis dėl jos. Karčiai špypteri. Ale kaip galėjęs tiek zy-lioti paskui šitą? Surišti save su ja visam gyvenimui? Dėl tokios atsakyti Mindaugo ir Vilnios? Atsisakyti žygių į tolimąsias šalis?...

Baigta su tokia! — atsikvėpia Gaudizadas, bris-damas per žolę. Nuo dabar jau tik katras sau.

Grįžęs Vilnion, išsišnekęs su Tauralga. Papasa-kos — ir jau ne kaip priešui: jau susitaikomai, ranka numojamai. Mergos apkerėtas Tauralga šito nedova-nos: tokio pasityčiojimo, suvedžiojimo ir apgaulės. Tegu tad abu turčiai, juodos kasos apskutom galvom, lupa vienas antram akis ir stveria vienas antro gerklę. Dėl ko gi jam dabar ilgiau estis su anuo kernezu! Vis dėlto anas — stiprus priešas. O kur protas turėti iš aukštuomenės priešą dėl to, kas jau praėję ir nu-trūkė?...

(Bus daugiau)

KELIONĖ PER LIETUVĄ SU B. KVIKLIU

Reportažas iš turtingo lietuvių buto

Chicagoje mes jau turime daug turtingų lietuvių. Vieni jų savo turtą dalį įamžina Milijoniniam fonde, antri — pompatiškuose inžinierių balduose, tretis skiria premijoms, dailininkų kūriniais, studentų stipendijoms ir t.t. Žodžiu, kiekvienas individas žėruoja savo šviesa, savitus spindulius sklaidžia.

Aną vakarą sustojau pas vieną turtingą lietuvių — Br. Kviklį, 5747 S. Campbell. Jo turtai įpilietinti ne bankų knygutėse, ne namų prabangoje, bet knygose. Tūkstančiai tomų knygų jo namuose, sienos vien knygų lentynomis apstatytos. Čia senieji Amerikos lietuvių leidiniai, N. Lietuvos literatūra, tremties ir išėjimo knygos, vertingesnioji okup. Lietuvos literatūra, kai kurie leidiniai, išleisti Gudijoje, Vokietijoje ir t.t.

Br. Kviklys virš 10 metų kaip gyvena Amerikoje. Per tą laiką jo atostogos, laisvalaikiai, švenės praleistos ne kurortuose, plačiumuose ar linksuose kompanijose, bet tarp knygų. Nuo jaunų dienų pamilęs Lietuva, jos praeitį ir grožį, jis ir tremties dienas paskyrė Lietuvos praeičiai tyrinėti ir visą surinktą medžiagą pasiryžo įamžinti didžiuliam veikalui "Mūsų Lietuva", kurį 3 tomuose išleis Liet. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius.

Vartau tos knygos rankraščius. 2.500 mašinėlė rašytų lapų. Atskirai apskritimis ir valščiais suklijuota 3.000 įvairiausių Lietuvos vietovių fotografijų. Kai kurios jų siekia paskutinius metus.

Kaip reikėjo atrinkti tą medžiagą iš šimtų ir šimtų tomų įvairiausių knygų, leidinių, žurnalių? — klausimas kyla prieš mane. Br. Kviklys mano parodo didelę, plačią kartoteką. Joje tūkstančiai lapelių surinkta pagal vietas. Per 15 metų, sekančių įvairiausių literatūrą ir spaudą, kiekvienas surastas veikalas reikalingas šaltinis buvo

užrašomas į lapelius ir dedamas į kartoteką.

Renkant medžiagą šiam veikalui buvo išstudijuoti visi "Aušros", "Varpo", "Tėvynės Sargai" numeriai (Pensylvanijos u-to bibliotekoje), naudotasi Parvyžiaus, Romos (lenkų) ir kai kuriomis Vokietijos bibliotekų knygomis, Pasaulio Lietuvių Archyvo medžiaga, dr. Račkaus, prof. Kolupailos ir kitų bibliotekų bei asmenų leidiniai, dokumentai, fotografijos.

Savo akimis pamačiau ir kai kuriuos leidinius išleistus sovietinėje Gudijoje. Gudų mokslininkai dar nesni, jie įrodo, kad Gudijoje yra likę lietuvių. 1960 m. Minske išleistas ir lietuvių istoriko prof. Jablonskio paruoštas Lietuvos statusas. Keista, bet Gudijoje laisviau kvėpuoja lietuvis.

Valandėlę pasėdėjęs su Br. Kvikliu, mes labai paskubomis jau buvom prabėgę gražiąją Lietuvą, o aplink mus staiga išsiriškavo aukštoka krūva knygų. Kiekvienam charakteringam knygoms sakiniui paremti, Br. Kviklis nešė veikalus, kurių žiniomis pasiremiant, tie ar kiti faktai aprašyti.

Sustojom prie mano gimtosios Biržų apskrities. Bematant buvau apkrautas seniai užmirštomis knygomis: M. Yčo, K. Šakenio, Akiro Biržio ir kitomis, kuriose nepriklausomybės metais buvo aprašytos įvairios tos apskrities vietovės.

Įdomu, kad pats veikalas nėra sausas, vien datomis ir vardais išmargintas. Kiek daug jam legendų, linksmy ir liūdnu nuotykių, poezijos gabalų. Net sena sukilimų metų sukilėlių ir baudžiauninkų poezija į jį įvesta. Beskaitant įvadą į Saločių aprašymą, pamatau šiuos Tado Kosčiūškos žodžius: "Dabar Lietuva ties Saločiais žūna, ties Saločiais ji ir kils".

Pranašystė išsipildė. 1919 Ne priklausomybės kovų, smarkiai įsiliepsnojusį ir Saločių apylin

Seselių kazimieriečių bendradarbių 50 metų sukakties minėjime vasario 25 d. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje daro pranešimą V. Paukštienė (aukštai kairėje) ir J. Kuzmickienė, dešinėje krašte. Sėdi D. Kamm; žemai kairėje: M. Bankevičienė (Banky), O. Juščienė ir kt.; dešinėje M. Rudienė kalbina savo dukrelę, amžiną seselių narę.

kėse, laukuose Lietuva kilo. Tose pačiose apylinkėse ji ir vėl bandė kilti 1944-51 metų Lietuvos partizanų kovose.

"Mylėk Lietuvą iš tolo, visa širdim, visais jausmais", dainavo tremtyje Bern. Brazdžionis. Br. Kviklys su savo veikalu "Mūsų Lietuva" tą "Lietuvos meilę iš tolo" mūsų širdyse dar labiau kaitina, nes jis atveria tos gražios šalies gražią ir garsingą praeitį amžių bėgyje, kuri išaugino nemarius sūnus ir dukras, nesilenkiančius prieš jo okupantus ir svetimas jėgas sunaikinti savitą lietuvių tautos charakteriui, kuris amžių kovose subrandintas ir užgrūdintas.

Tenka tik prašyti leidėjo, kad ši brangi medžiaga leidžiant knygą nebūtų apkarpyta ir kad būtų panaudota kaip galint daugiau fotografijų!

Maloni šiluma mane gaivino išėjus iš "turtingo" lietuvių Br. Kviklio namų, kur ne konjakas ar alus pokalbius puoselėjo ir jungė, bet knyga ir nemarioji Lietuva. Vl. Rmjs

PAREIŠKIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI

Amerikos Lietuvių Delegacijos atsilankymas pas prez. J. F. Kennedy yra įvairiai aprašytas lietuvių spaudoje. Neliečiant skelbtųjų pranešimų autentiškumo, jaučiame pareigą atsiliepti į Naujienų dienraščio, Apžvalgos skyriaus, vasario 24 ir 26 d. pagrindinius teigimus, kurie visiškai prasilenkia su tiesa.

1) Naujienose delegacijos nariui p. V. Adamkavičiui grubiai primesta, kad jisai melavo pareikšdamas, kad, jam tariant žodį, prez. prašęs paaiškinti Vasario 16 prasmę.

Mes žemiau pasirašę Amer. Liet. Delegacijos nariai, dalyvavę audiencijoje, pareiškiame, kad Apžvalgos rašytojas dr. P. Grigaitis prasilenkia su tiesa, klaidindamas lietuvių visuomenę bei pajukdamas delegacijos narius. Mes girdėjome ir matėme, kaip prez. Kennedy kreipėsi į kalbėjusį su prašymu paaiškinti Vasario 16-sios reikšmę, ir p. V. Adamkavičius perleido savo žodį dr. P. Grigai-

čiui, kuris buvo pasirošęs prabilti.

2) Naujienų apžvalgininkas tvirtina, kad p. Šimutis neprasėjo prezidento turti žodžio. Deja, turime vėl patvirtinti, kad girdėjome ir matėme, kaip delegacijos pirmininkas p. Šimutis kreipėsi į prezidentą, prašydamas padaryti pareiškimą.

Reiškiame pagarbą St. Barzdukas, dr. A. Nasvytis, Jonas Jasaitis, Z. Dailidka, Alg. Keželis

Red. pastaba. Pranešimą, tilpusį Drauge vas. 17 d., iš Washingtono yra davęs telefonu pats Alto pirmininkas L. Šimutis. Kas sakė netiesą, Naujienos tepasieško savo namuose.

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
PARDAVIMAI-TAISYMAI SEK. UŽDARYTA

PARĖMĖ SKAUTUS

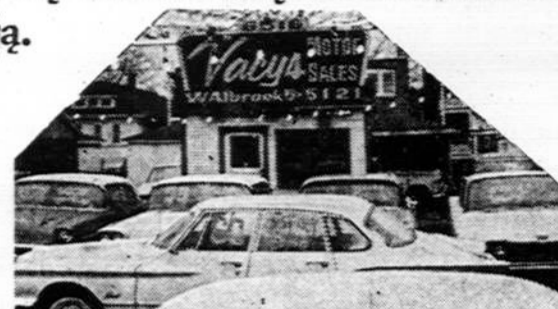
Naujasis jūrų skautijos narys, Bostono jūrų skautų vietininkija, Kalėdų gerojo darbo sąskaiton, Vokietijoje paremti jūrų skautus, pasiuntė \$7.00

DANA ELECTRONICS
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFIJOS - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausias kainas ir garantiją
9321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5685

KAJETONAS STELINGIS

4837 West 14th Street Club
Tel. TO 3-9517 — Cicero, Illinois
Turės oficialų atidarymą savo užėigos — 14th Street Club, kovo 2, 3, 4 dienomis ir vakarais. Muzika, užkandžiai ir kiti pasilinksminimai. Prašau visus

KAM PERMOKĖTI ir būti nepatenkintu, kad galima įsigyti puikų mažai vartotą betkokios firmos nuo 1956-1961 metų modelių garantuotą automobilį? Duodame 6-ių mėn. garantiją.

VACYS MOTOR SALES
6516 S. Western Avenue, Chicago 36, Ill.
Telef. WAlbrook 5-5121

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi sutaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Prudėk taupyti šiandien!

4 1/4%
METINIS DIVIDENDAS mokamas visoms santaupoms

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

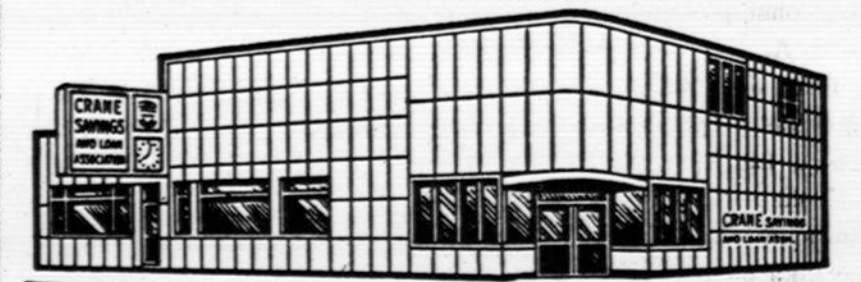
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PROSPECT 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Sekmadieniais abi krautuvės atidarytos nuo 12 iki 5.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik 6211 South Western Ave. krautuvė

KVIECIAME APLANKYTI NAUJAS PATALPAS!

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th St. Tel. LaFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo Vasario mėn. 1 d., 1962 m. PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d. VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRT. ... 9 v. r. iki 5 p. p. ANTRAD. ir PENKT. ... 9 v. r. iki 5 p. p. ŠESTAD. ... 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiadienį uždaryta.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Drauga"

Pradedama nepasitikėti

(Atkelta iš 3 psl.)

Ekonominė ir karinė pagalba ligi šiol buvo teikiama kam reikia ir kam nereikia, tikriau sakant, kas jos nevertas. Milžiniškas sumas dolerių gavo ne tik Amerikos sąjungininkai, bet ir paraudę "neutralieji" ir net prieš stovyklą esančios valstybės (Lenkija). Beveik kiekviena valstybė šioki ar tokiu pretekstu išgavo iš JAV kišenės gerokas krūvas dol.

Labai dažnai atvejais šita dolerių sėja neatnešė jokio derliaus.

Pietų Vietnamui, saugojant jį nuo raudonųjų grėsmės, Amerika sukio kone 2 bilijonu dol. Bet iki šiol ši grėsmė net padidėjo. Dvigubai daugiau sukūsta Pietų Korėjai, siekiant sukurti stiprią, prieškomunistišką, demokratišką valstybę. Tačiau ir ten viena valdžia verčia kitą ir valdosi diktatoriškai. Jugoslavija gavo, per 2 bilijonu dol., kad būtų neutrali. Tiek pat gavo iš JAV ir "neutralioji" Indija.

Daugiausia tos pagalbos (ekonominės ir karinės) gavo Vakarų Europa — 40 bilijonų dol. Stambiausi gavėjai buvo: Prancūzija — 5.4 bil. dol. ekonom. ir 4.3 bil. dol. karinės pagalbos, Didž. Britanija — 6.5 bil. ekonom. ir 1.2 bil. dol. karinės pagalbos, Italija — 3.1 bil. dol. ekonom. ir 1.9 bil. dol. karinės

pagalbos, Vak. Vokietija — 3.6 bil. dol. ekon. ir 1.0 bil. dol. karinės pagalbos, Jugoslavija — 1.4 bil. dol. ekon. ir 0.7 bil. dol. karinės pagalbos, Olandija — 0.9 bil. dol. ekon. ir 1.2 bil. dol. karinės pagalbos, kitos valstybės — 4.5 bil. dol. ekon. ir 4.3 bil. dol. karinės pagalbos. Rytų Europos valstybės — Lenkija, Sov. Sąjunga ir kit. gavo 1.5 bil. dol. ekonom. pagalbos. Artimųjų Rytų ir Pietinės Azijos valstybės gavo iš JAV — 12.8 bil. dol.

Pietų Amerikai JAV valdžia davė gana santūriai. Joms visoms teđuota 3.4 bilijono dol. Dolerio sveikatą taip pat labai silpnina ir nepaprastai didelės karinės išlaidos. Jau per eilę metų JAV savo ir kitų kraštų apsaugai kasmet išleidžia apie 46 bil. dolerių. Sąryšy su padidėjusia tarptautine įtampa dėl komunistinės agresijos ateinančiais biudžetinėmis metais karinės išlaidos numatomos net 48 bil. dol.

Trečia didžiulė dolerio liga — tai retai kuriais metais subalansuojamas federalinis biudžetas ir sąryšy su tuo vis didėjančios valstybės skolos. Netenka aiškinti, kad biudžeto balansas būtų vienas pagrindinių veiksmų sustabdyti dolerio vertės nuolatinį smukimą, o taip pat suteikti užsienių dolerio laikytojams didesnę pasitikėjimą jo verte.

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU

NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

- Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgalas.
- Taupykite STANDARD FEDERAL — stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos — saugios ir neša dividendus.

Turtas \$82,000,000.00

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

Pinigai padėti prieš kiekvieną mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

JUSTIN MACKIEWICH Sr. Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr., President

Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

Vieno Birželio pastatymas

1962 m. vasario mėn. 11 d., minint Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį, Los Angeles Dramos Sambūris suvaidino J. Naumiščiūko dviejų veiksmų dramą — "Vieną birželį". Režisavo Juozas Kaributas.

Veiklas trumpas, nesudėtingas. Siužetas — žiupsnelis skaudžių brutalių sovietų okupacijos prisiminimų. Parodyta tipinga lietuviška Buivydų šeima, kuri, kaip ir tūkstančiai anais metais kitų, išgyvena visas sovietų valdžios užmačias. Duktė (E. Dovydaitenė) išvarama iš universiteto, malūnas atimamas, Buivydai (Vl. Gylis) ir Buivydienė (J. Peterienė) išvežami Sibiran. Net senelio (J. Kaributas) sunkiai per ilgą gyvenimą sutaupyti pinigai konfiskuojami. Berkis (V. Dovydaitis), sovietinės valdžios pataikūnas, purvinas baltas nori su troyt skaisčius lietuvaitis sėla, kruvinais nagais apkabint joms liemenį ir užkariant jos širdį. Mergaitę išgelbsti buvęs kapitonas Audronis (J. Šiupinys). Ipykęs Berkis, su ginklu rankose šoka prieš Audronį ir besigrumdamas, savo paties ginklo peršautas, krinta. Buivydaitė su Audroniu pasitraukia į

miškus, tęsti partizaninę kovą prieš pavergėjus.

Šiam, kad ir trumpam lietuvių tautos tragedijos pavaizdavime, buvo gerų ir blogų momentų. Vietomis aktorai su aiškiu vidiniu atsipalaidavimu, jau triai ir nuoširdžiai išgyveno veikalo aplinkybes. Tačiau kai kur jautėsi stoka išjautimo, pasitenkinta vien išoriniu jausmo pavaizdavimu. Tos vietos praskambėjo neteisybe. Kaip dailininkas, norėdamas išreikšti drobių savo vidinio regėjimo skalę, rūpestingai maišo dažus, kad paveikslas turėtų gražias, sodrias spalvas; kaip muzikas, norėdamas išlieti pašonėjų gimnias melodiją, renka, derina akordus, taip ir aktorius, norėdamas perduoti vaidmens jausmus, turėtų atidžiau išstudijuoti jausmų prigimtį, pažinti fizinius atitinkamų jausmų judesius ir tik tada pateikti žiūrovui tų jausmų paveikslą.

Reikia pasakyti, kad Los Angeles lietuviškoji publika Dramos Sambūrio darbus giliai vertina ir į vaidinimus gausiai lankosi. "Vieną birželį" buvo antrosios sezono pastatymas. Su nekantrumu laukiame trečiojo, bene paskutiniojo šiame sezone — J. Gliados "Čiurlionio".

N. A.

MŪSU KOLONIJOSE

Racine, Wis.

Nepriklausomybės minėjimas

Smarki pūga, siautusi vasario 18 d., neatbaidė šimtinės Lietuvos laisvės liga sergančių tautiečių, kurie per sniego pusnis atvyko dalyvauti nepriklausomybės atstatymo minėjime.

9 val. 30 min. iš ryto kun. J. Kupris, šv. Kazimiero parapijos klebonas, laikė pamaldas už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir pasakė dienos rimčiai ir svarbai pritaikintą pamokslą. Laikė pamaldų grupę moterų giedoję lietuviškas ir gregoriškas giesmes. Tenka pastebėti, kad jau kuris laikas ir per lietuviams skirtas pamaldas nebesigirdi lietuviškos giesmės, nes nėra choro.

3 val. p.p., šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko iškilmingoji ir meninė minėjimo dalys. Garbės prezidiumą sudarė: prel. M. Krupavičius, kun. J. Kupris, MIC, prof. J. Šimoliūnas — senesnės kartos atstovas, Vyt. F. Kapočius — jaunesnės kartos atstovas ir Vikt. Kazemėkaitis, Alto sk. pir. Minėjimas pradėtas JAV himnu, kurį sugiedojo Ida Tamulėnienė. Maldą sukalbėjo kun. J. Kupris. Žurnalistas Vyt. Kapočius perskaitė Wisconsin gubernatoriaus Gay lord A. Nelson ir Racine burmistro Jack H. Humble proklamaciją, skelbiančią Vasario 16-ją, Lietuvių dieną.

Toliau kalbėjo prel. M. Krupavičius. Jis pareiškė, kad nesutinka su aukšto valstybės departamento pareigūno jam pareikštomis mintimis, kad tada pavergtos tautos išsilaisvins, kai jos bus užkrestos laisvės liga. Tos komunizmo pavergtos tautos jau sirgo laisvės liga prieš okupaciją ir ją dabar tebeserga, tačiau bet kurios tautos visuotinis sukilimas prieš pavergėjus be išorinės paramos yra neįmanomas. Tai įrodė Venrijos sukilimas, taip tvirtina dabartiniai pabėgėliai iš už geležinės uždangos.

Senesnioji lietuvių karta pasiekė JAV neišsimokslinusi, neišprususi, tačiau tvirta tautinėje samonėje. Ji pristatė bažnyčių ir mokyklų, pristeigė organizacijų ir išplėtė lietuvišką spaudą. Tiesa, dalis nuėjo pa-

vėti ir tapo "amerikoniškoms dešrelėmis". Šiandien turime pakankamai išsilavinusių žmonių visose srityse, kurie gali sėkmingai vesti laisvinimo kovą, tik reikia žiūrėti, kad aplinka mus nesuvirškintų, kaip jau yra atsitikę anksčiau.

Nepriklausomybę atkovojome su palyginti mažomis aukomis. Turėjome apie 5,000 nuostolių, įskaitant ir sužeistuosius. Dabar, tauta besipriešindama naujam okupantui neteko vien apie 160 tūkstančių partizanų, jauniausių ir sveikiausių vyrų ir moterų. Bendri tautos nuostoliai siekia 800 tūkstančių žmonių. Tačiau nelaimė stiprina tautinę samonę. Toji nelaimė palietė milijonus buvusių laisvųjų žmonių, kurie yra bendri mūsų sąjungininkai. Ginklas, kuris nuolat turi mus toje kovoje lydėti yra ir tebūna lietuviškas pasiaukojimas, ryžtas ir dosni auka.

Po kalbos minutės susikaupimu buvo pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės. Toliau Vyt. Kapočius perskaitė rezoliuciją, kuri minėjimo dalyvių buvo priimta ir vėliau išsiuntinėta JAV vyriausybės ir kongreso nariams.

Meninėje programos dalyje pasirodė čikagiečiai Birutė Kemėzaitė ir Valentas Liorentas, padainuodami po keturias dainas. Akompanavo Alvydas Vasaitis. Raciniečiai pirmą kartą girdėjo šį jauną ir talentingą pianistą. Programoje dalyvavo mažametės Rūta Budrytė, Rima Kazemėkaitytė, Bronė Pluraitė. Sigutė Tribytė ir Neringa Vindašaitė. Du eilėraščių gražiai padėklamavo Regina Palaitytė. Minėjimas buvo užbaigtas gyvuoju paveikslu "Kenčianti Lietuva", kurį išpildė seserys Bronė Kuliavienė, Juzė Pivoriūnienė, Genė Satkūnienė, ir tautos himnu. Meninę dalį pravėdė M. Tamolėnas.

Auku surinkta kiek virš 200 dol. Minėjimą tvarkė Vikt. Kazemėkaitis. P. P.

— Tautos likimas yra sprendžiamas ne tik krašte, bet ir visur, kur yra jos vaikai.

—Dr. J. Girnius

Astronautas Glenn kalbasi prie pusryčių stalo su savo daktaru W. K. Douglas. Netoli sėdi būsimas astronautas Slayton ir dr. Voas. (UPI)

BE TIKĖJIMO NEBUS LAIMĖJIMO

Vasario 16 New Yorke

New York, N. Y.

Šiomet niujorkiečiai Vasario 16-ją minėjo trijose vietose: New Yorke mero oficialioje rezidencijoje, Baltijos Laisvės Namuose ir Webster Hall.

Mero rezidencijoje

Į mero rezidenciją lietuvių ir svetimtaučių būrį sukviė Antanas Varnas, savo draugų demokratų partijos veikėjų padedamas. Kvietimą priėmė ir atėjo apie 170 asmenų, iš kurių apie 60 svetimtaučių. Toks lietuvių ir kitataučių subuvimas Gracie Mansion Lietuvos Nepriklausomybės dienos proga buvo pirmutinis ir už tą iniciatyvą A. Varnas nusipelnė padėkos.

Erdvios menės, pilnos visokių suvenyrų, merams teiktų dovanų, žymybių fotografijų su jų ranka rašytomis dedikacijomis ir panašių dalykų, buvo sklidinęs gyvai besikalbančios publikos. Šeiminkai svečius vaišino šampanu. Matėsi ten tą vakarą daug tokių lietuvių, kurių per metus beveik niekur negali sutikti. Gerai padaryta, kad nepamiršta pakviesti jaunimo.

A. Varnas su savo svečiais nebuvo vienas — su visais pašalnikai pakalbėti, bet niekam neužsimeriant, buvo ponis Wagner, mero Robert Wagner žmona. Ji buvo kiek nuošaliau didžiojo kelio, bet niekad nebuvo viena. Ja ypač domėjosi moteriškoji subuvimo dalis. Su ja besikalbant greit teko surasti ir bendrų pažįstamų, ir bendrų dėmesio objektų.

Numatytam laikui gerokai pasivėrus į antrąją pusę, atsirado ir pats meras R. Wagner, trumpam pasidaręs svečiu savo paties namuose. Jis čia pats per

skaitė ir savo proklamaciją, skelbiančią Vasario 16-ją Lietuvos Nepriklausomybės diena New Yorke. Lietuvių vargū su vietų okupacijoje priminti jam buvo įteikta B. Armonienės išgyvenimų knyga "Palik ašaras Maskvoje". Kitas tos knygos egzempliorius teko ir mero pavaduotojui. Dovanai pirkti išlaidas padengė P. Valiūnas.

Baltijos Laisvės namuose

Tą patį Vasario 16 vakarą priėmimą surengė Baltijos Laisvės Namuose ir mūsų Gen. konsulas J. Budrys su savo štabu bei Lietuvos Laisvės komitetas. Šį kartą buvo netikėtai daug svečių, nors oras klajoti po New Yorką tą vakarą nebuvo palankus.

Zinoma, lietuvių skaičiumi prašoko svetimtaučius, tačiau daug buvo ir šių pastarųjų — mūsų bendro likimo draugai pa baltiečiai, atstovai visų tų, kurie dalyvauja Pavergtųjų Tautų seime, mums draugiškų vals tybių konsulai ar jų atstovai ir kiti draugai iš visų gyvenimo sričių.

Vaisių dalyviams skirti užkandžiai, kaip visada, buvo europiejiški, su didele Lietuvoje įprastų valgių doze. Visi patiekalai greit sutirpo. Šeiminkai, sakėsi, tiek daug svečių nesitikėję.

Pastaruoju laiku vis sirguliuoją gen. konsulas J. Budrys, tą vakarą tiesus ir laisvai santūrus, buvo visus matąs ir visiems žodį turįs šeiminkas. Turėjo pilnas rankas darbo ir abu padėjėjai — konsulai Stašinskas ir A. Simutis.

Webster salėj

Plačioji visuomenė didžiosios šventės švėsti susirinko pereinantį sekmadienį į Webster Hall. Ten minėjimą surengė Alto skyriaus vadovybė. Oras buvo ge-

ras, todėl publikos buvo ypatingai daug. Programai vadovavo šiuo metų pirmininkas St. Bredes. Vėliavas laikė skautai. Himnus ir maldą už tėvynę padėjo sugiedoti Operetės choras. Poetišką susikauptimo žodį pateikė pranciškonas poetas tėvas L. Andriekus.

Svečias kalbėtojas buvo kongresmanas Murphy iš Chicagos. Jis suglaudęs į bejausmius rūmus pasakojo mums Lietuvos istoriją ir ant galo pridėjo, kad visada būsiąs su tais, kurie dirbs už laisvės atgavimą Lietuvai. Jei jo tas žodis ir nebuvo toks, kuris galėtų mus bent jau didesniems žygiams nuteikti, tai jo pasilikimas su mumis iki minėjimo galo buvo mums itin malonus, nes kiti tos rūšies

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel.: GA. 4-8654 ir GR. 6-4339

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniai ir sekmadieniai nuo 8 iki 9:30 val. ryto, Vakaruškos pirmadienį vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlOCK 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

MOVING
F. KASPARAS
Vietoje ar toli — patyrusių sąžiningas, švarus patarnavimas
TO 3-1262 Cicero, Illinois

Ask for SUNNY BROOK you'll like everything about it

Kokia degtinė Jums patinka?

Švelni ir lengva? PIRKITE "STRAIGHT"

Švelni ir ekstra lengva? PIRKITE "BLEND"

OLD SUNNY BROOK DIST. CO., LOUISVILLE, KY. KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY 66 PROOF, KENTUCKY BLENDED WHISKEY 66 PROOF, 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS.

kalbėtojai arba labai ilgai priversdavo mus jų atvykimo laukti arba savo žodį ištarę tuoj mus palikdavo.

Zodis ir veiksmas

Antrasis kalbėtojas buvo saviškis dr. V. Vygantas, apžvelgęs mūsų padėtį esamoje aplinkybėse, gyvenamąją aplinką, ginklus, strategiją, prelegentas ragino nepamiršti, kad esame pražuma daugumoje, kurioje galime pradingti, jei patys jon sąmoningai neisime savo turtais reikštis ir savo reikalus ten pasakodami. Mes linke toje aplinkumoje reikštis negatyviai, tai yra ją kritikuodami, kas yra mums visai nenaudinga. Tokia kritika varo nusiminiman mūsų jaunąją kartą — taip mano prelegentas. Jis ragina aplinką panaudoti savo tikslams.

Ginklus reikia naudoti du — žodį ir veiksmą. Žodis esąs efektingesnis, tik reikia mažiau sukalbėti, o išmokti kalbėti kitiems. Ir veiksmo esąs per maža — esą pavienių veiksmų, tačiau mums vis dar trūksta masinių veiksmų.

Kalbant apie strategiją mes vis, esą, tikimės, kad mūsų kovas kiti kovos, o reikia gi, kad

jas kovotume mes ir kiti. Be tikėjimo, nebus laimėjimo, todėl tikėkime net ir tada, kada niekas netikės.

Meninę programą atliko solistė L. Juodytė, Operetės choras ir Matulaitienės tautinių šokių grupė. Aukų sumesta \$1,326 su centais.

Rezoliucijoje tarp kitų jau daug kartų prašytų dalykų ši kartą pridėtas naujas prašymas — kad JAV vyriausybė atneštų Lietuvos bylą ir į Jungtines Tautas. O. Lab.

KUN. A. MILUKO MONOGRAFIJOS REIKALU

Kun. A. Miluko monografija jau išspausdinta Lietuvos Enciklopedijos spaustuviėje, Bostone, ir duota įristi kietais (odos imitacijos) viršeliais. Knyga bus apgaubta dailiu daili. Jurgio Juodžio piešta aplankalu.

Knygos dydis: 6x6 colių; popierius — kreidinis (70 lbs. Enamel) 354 psl.

Dar šio mėn. gale monografija bus pradėta siuntinėti mectenams — bendraliečiams, rėmėjams ir prurmeratoriams. Knygynuose šis leidinys nebus pardavinėjamas.

K. A. M. M. L. Komitetas maloniai prašo bendraliečių, kurie šiuo metu yra pakeltę gyvenamąją vietą, pranešti savo naują adresą, kad išvengtume nuostolių ir nesusipratimų.

Tam tikras šios knygos kiekis yra skirtas pardavimui. Norį šią knygą įsigyti prašomi kreiptis šiuo adresu:

V. Mingėla, 153 E. Parkhurst Pl., Detroit 3, Mich. Knyga bus tuojau išsiųsta, kiekvienam atsiuntusiam čekį ar "Money order" 6 dolerių sumai. Knygos bus parduodamos tik įristos. Skolon nebus siuntinėjama.

Kun. A. Miluko Monografijos Leisti Komitetas

REFRIGERATION SERVICE
Krautuvių, tavernų ir kitų rūšių šaldytuvų taisymas. Kainos žemos, darbas garantuotas.

A. GRYBAUSKAS
Tel. HE 6-1987

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKSTOS RĖSIŲ FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ.

PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDWARDAS ULIS, sav.

Perskaite "Drauga", duokite ii kitiems pasiskaityti.

Platinkite "Draugą".

PROPOSED RATE ON INVESTMENT ACCOUNTS

4 1/2%

join our stainless club

5 VIENETŲ PEILIO - SAUKSTŲ SETAS TAUPYTOJAMS DOVANŲ

Mūsų turtas viršija \$21,000,000.00

Už santaupas, įneštas mėnesio 15 d., nuosimčiai mokami nuo to mėnesio 1-mos dienos.

VALANDOS:
Pirmad. nuo 9 iki 4
Antrad. " 9 iki 4
Trečiadieniai uždaryta
Ketvirt. nuo 9 iki 8
Penktad. " 9 iki 6
Šeštadiend. " 9 iki 1

District Savings

AND LOAN ASSOCIATION

4480 South Halsted Street • Chicago 8 • CLiFFside 4-2106

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

Lietuvių tautos tautiškosios samonės — Arkivysk. Jurgio Matulaitio — Mintys.

UŽRASAI
TRIJOSE DALYSE:

I. Užrašai: Mintys, pastabos, pasiūlymai. Čia kaip tik atsiskleidžia Arkivyskupo Jurgio giliai tiesios įsivertinimas bei visiškai pasiaukojimas tarauti Dievui. Bažnyčiai ir šlei nacyms!

II. Laikra. Tsi įvairioms samoninėms sąlytų laišku ištraukos, gyvenimiskės minties perla, išreikšti patarimai.

III. Vilniuje, žvilgnis į Arkivyskupo kančias perneštas senoji Lietuvos sostinėje, kur Jis stengdamasis būti visiems visakuo, kad visus laimėtų Kristui, daugiausia yra aukentėjęs.

Knyga turi 220 pusl., paveiksluota ir įrista į kietus viršelius. Kaina \$2.50.

Užsakymus su pinigais atsiųskite "DRAUGAS"

4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.

Robert Kennedy apžiūrėjo sieną — Lydimas Vakarų Berlyno burmistro (kairėje), JAV Attorney General Robert Kennedy apžiūrėjo komunistų pastatytą sieną, aptvertą vielomis, kuri skiria Rytų ir Vakarų Berlyną. Iš Vokietijos JAV teisingumo sekretorius buvo nuvykęs į Olandiją. (UPI)

BERGŽDI NUSIGINKLAVIMO PASITARIMAI GENEVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)
Šis pokaris apsiginklavimo ženkla

Pastarajam visuotinam karui dar nepasibaigus, jau imta tapti dėl pralaimėjusių kraštų nuosiginklavimo. JAV ginklais laimėjo karą, bet politiškai ji pralaimėjo. Washingtonas jei ir turėjo kai kurias sumanymus taiką įgyvendinti, bet jo valia buvo palūžusi. Jis nesugebėjo padaryti išvados, kai 1946 m. Sovietai atmetė tarptautinę oranduolinių ginklų gamybos priežiūrą. 1949 m. Sovietai sprogdina pirmąją branduolinę sprogmeną. JAV ramiai miegojo. Jų gilus miego nesutrukdė net didelis garsas Sibiro tajgose. Jos nenorėjo visiškai nusiginkluoti, bet ir nesiryžo apsiginkluoti. Kai Sovietai ėmė lipni ant amerikiečių kulnų, J.T. priedangoj, JAV stoji kovon Korėjoje. Krašto sunaikinimas, JAV dideli medžiaginiai nuostoliai ir žmonių aukos amerikiečių nepažadino. Po Korėjos sekė tuščiomis ir neatsakingai praleistas 8 m. tarpsnis, kurio metu Sovietai, pasiekę kai kurių pravaržų apsiginklavime, ėmė diktuoti politikos srityje. JAV per vėlai ėmė pabusti iš containment ir liberation kledėjimų. 1955-61 m. tarpsnyje įvykę nusiginklavimo pasitarimai įrodė, kad Sovietai nori tik savo priešus nuginkluoti, bet ne nusiginkluoti. 1958 m. spalio mėn. prasidėjusios šnekos dėl branduolinių ginklų bandymų tęsėsi net ištisus 353 posėdžius, kurie baigėsi niekučiu.

NAUJAS SVENTASIS
Dominikonų tretininkas, palaimintasai Martinas Porres, kaip neoficialiai pranešama iš Romos, gegužės 6 d. bus paskelbtas šventuoju. Jis buvo ispanų riterio ir jo indėnės žmonos sūnus, gimęs 1569 m. Limoje, Peru valstybėje. Mirė 1639 m., Palaimintuoju buvo paskelbtas 1837 m.

400 SOFERIŲ DAVĖ KRAUJO
Net 400 Romos taksijų soferių davė kraujo Raudonajam Kryžiui. Jie ir kiti kraujo aukotojai ligoniams buvo susirinkę į Sv. Petro bazilikos aikštę, kur juos ir jų šeimas palaimino popiežius Jonas XXIII.

— Nutausti gali betkas, tačiau nenustausti gali tik tas, kas yra tvirtos dvasios.
— Dr. J. Girnius.

Pabunda Genevos ir Dovydo stovyklos vaiduokliai

JAV turi didelių nuopelnų Sovietams. Jos leido sukurti komunistinę imperiją ir ją išgarsino įvairiose pirmųjų pasitarimuose. „Genevos taikos“ vaiduoklis neilgai teištė. Kito ieškota Dovydo stovykloje. 1960 m. sekė spūvis ir veidą Paryžiuje ir 1961 m. pamokymai Vienoje, kaip JAV prezidentas turi virškinti Maskvos ultimatumus. Šie keturi vaiduokliai, kuriuos iššaukė JAV prezidentai, gal labiausia patalkininkavo JAV pažeminti.

Prieš pat būsimas šnekas Genevoje nusiginklavimo klausimais N. S. Chruščėvas primygtinai ir pakartotinai prašėsi pirmųjų pasitarimus. Išdavoje Sovietai kai ką laimėjo, nes paruošiamuosius žygius atliko 3 užsienio reikalų ministrai, be Prancūzijos. Anglijos ministris pirmininkas nenoromis turėjo atidėti pirmųjų pasitarimus, kai pirmą kartą Washing tonas tarė aiškiai: — ne.

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

Tuščias lotas Marquette Pk. Tinka biznui namui statyti. \$6,000.
8 kamb. mūro rezidencija. Modern. didelis namas, 50 p. sklypas. Garazas. Prie parko. \$26,900.
Naujam reikmenys — hardware, pastovus biznis, apyvarta apie \$50,000 metams. Kaina grynas \$32,000.
Rūbų valykla — Cleaner ir gražus butas puikiam name Brighton Parke. Peino virš \$4,000 metams. Kaina \$14,900.
2-ju butų mūras, 2 po 6 kamb. Mūr. garazas. Naujas gazu šildymas. Platus lotas. Prie pat parko. \$29,700.
2-ju aukštų mūr. rezidencija. Prie ki 8 metų statyba. Garazas. Prie parko. \$17,900.
6 kamb. 5 metų mūras, garazas, vakarus nuo parko, tuoj aplė. \$20,700.
Už įmokėtus \$2,000 ir \$85 mėn. galite pirkti 4 kamb. mūrą, kurio kaina \$13,000.
6 butų mūras ir \$7,200 nuomos atiduoda žemiau savikainos. Įmokėti \$15,000.
Prie mūsų įstaigos 2-ju butų, 8 metų, dailus mūras, 2 po 5 kamb. \$38,500.
4 butų mūras. Aple \$5,000 nuomos. Garaž. Geriausia vieta. \$38,000.

K. VALDIS REAL ESTATE
2815 W. 71st St. Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

DEMESIO!

PROGOS-OPPORTUNITIES
PARDUODAMA MAISTO KRAUTUVĖ. Biznis išdirbtas per daugelį metų. 147 West 112th Place

BLUEFIRE OIL CO.
DR 3-3683
(24 VAL. TARNYBA)
Žemos kainos, greitas ir sąžiningas patarnavimas
Atstovas V. DOBA, HE 4-5380

VALYMAS
KILMAI, APMŪSTI BALDAI IR SIENOS
J. Rudis
Tel. Cliffsides 4-1050

TERRA
3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. 434-4660.
Kristalas, porcelanas (china) st. dabras, gintaras, aukso ir kitokios oranžybės, etc., etc. Kainos nupigintos, pasirinkimas didelis.

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumu
A. VILIMAS
3415 S. Lithuania Ave.
Tel. Frontier 6-1882

STIRBIS FUEL OILS
Aliejus virtuvei ir krosnims
„Geresnė ir pigesnė alyva“
Tel. Hemlock 4-6264

PETRAS STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

WLOA
RADIO STOTIES BRADDOCKS
Kiekvieną sekmadienį nuo 1:30 iki 2:00 val. p. p.
Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: Lithuanian Catholic Hour Radio Station WLOA, Braddock, Pennsylvania.

BĄŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVELIS
yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai. Išleido Kunigų Vienybė, 2 patalpyta laida. Kaina \$3.50. Užsakyti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

DIDYSIS NERIMAS
Tokiu pavadinimu išleistas dr. Pr. Gaidamavičiaus veikalas yra viena iš geriausių knygų paskutinio laikotarpio lietuvių religinėje literatūroje. Knygoje autorius nagrinėja didį žmogaus sielos nerimą, vėrdiantį ieškoti pagrindinių pasaulėžiūros klausimų išsprendimo. Autorius čia gyvenimo prasmės, religijos, Dievybės klausimus sprendžia su filosofišku gilumu, psichologišku įžvalgumu, su istoriko tikslumu ir su tyrinėtojo naujumu. Surinkta daug medžiagos iš rašytojų, mokslininkų, poetų, menininkų gyvenimo ir raštų. Knyga turi 297 pusl., kaina \$2.50, gaunama „Drauge“.

STEIN TEXTILE CO.
616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737

Mūsų naujas adresas yra tik blokas į rytus ant Roosevelt Rd. nuo mūsų anksčiau buvusį patalpų.
Automobilius galite pastatyti nemokamai už kampo į šiaurę ant Jefferson St. — aikštėje
Atidaryta kasdien įskaitant ir sekmadienius nuo 9 v. r. iki 5:30 p. p. Pirmadieniais uždaryta.

Perskaite „Draugą“, duokite kinems pasiskaityti.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

Medinis, 2 butai — 5 ir 4 kamb. Centralinis šildymas. Aukšta pastogė. Geras rūšys. Garazas. Labai geroji vieta. Brighton Parke. \$21,000.
Medinis, 2 po 4 kamb. Gazu šild. Cementiniai pamatai. Naujai atremtuoti butai. Skalbikla ir pastogė. \$16,900.
Mūrinis bungalow, 6 kamb., 30 p. sklypas. Arti Marquette Parko. Tik \$17,900.
12 butų mūrinis, tvirtas. \$15,000 metinių pajamų. Mažas įmokėjimas ir labai žema kaina.
Turime daug ir įvairių namų visose kolonijose, parpiname paskolas, notariuojame dokumentus, pil dome Income Tax.

ŠIMAITIS REALTY — INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

6 kamb. 10 m. rezidencija ant 30 p. lot. \$19,500.
3 apt. 5, 4, ir 3 kamb. Atskiri šildymai. \$36,000.
2 apt. 6 ir 5 kamb. Šildymas alyva. \$21,500.

INCOME TAX
A. KATILIUS R. E.
2456 W. 69th St. RE 7-8399

PRIE MARQUETTE PARKO

2. aukštų namas, 5 ir 4 kamb. Nauja alyva karštu vand. šiluma. Garazas ir atskiras sklypas. Arti 70-os ir Western Ave. Viskas tik \$20,900.
Specialus investavimui — 5 butų namas. Alyva-karštu vand. šildymas. Naujas garazas. Mėnesinių pajamų \$365. Arti Sv. Kryžiaus bažn. Pilna kaina \$21,900.
5 butų mūrinis Gage Parke. Visi 4 1/2 kamb. butai: Naujas stokeris. Kampinis namas. Savininkas išvyksta į California. Nužeminta kaina — \$45,250.
Grosėrnė su 2-ju butų mūr. namu. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Gera klientūra. Gazu šild. Gage Parke. Tik \$26,250. Duokite pasiūlymą

PILDOME INCOME TAKSUS
Draudimo Agentūra Pastarnauja
Visais Draudimo Reikalais
J. BACEVICIUS
BELL-VARPAS
REAL ESTATE
General Insurance, Notary Public
6455 SO. KEDZIE AVENUE
Tel. PROspect 8-2233

ŠIMKUS
REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood Ave.
Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

Turime pardavimui įvairiausių namų bei biznių visur. Be to labai tvarkingai, gerai ir greitai pildome

INCOME TAX
NAUJŲ NAMŲ PASIRINKIMAS ĮVIRIOSE CHICAGOS VIETOSE
F. Petrauskas & Co.
BUILDERS
2523 West 69th Street
Tel. PROspect 8-3792

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuo. 4 kamb. apšild. butas, saugausiems. Naujai dekoruotas. 2919 W. 65th St. PR 6-5015.

ISIGYKITE DABAR!
Tolimosios Australijos egzotiką ir ten įsikūrusių lietuvių vargus pažinti perskaite

J. MIKELIONIO BENAMIAI
Tai pirmieji tretinio išgyvenimai, vargai ir skausmai, išemigravę į Australiją, kur ir klimatas skirtingas, ir gamta žmogui nepalanki, ir žmonių papročiai svetimi, ir patys žmonės atšiaurūs. Ši knyga yra viena tremties iškarpų, iš kurių bus rašoma nuo bolševikų pabėgusių lietuvių istorija. Stilūs lengvas ir paprastas, kalba labai aiški.

Knyga turi 215 puslapių, išleista Buenos Aires, Argentina, kaina tik \$2.00.
Užsakyti ir pinigų siųskite

„DRAUGAS“
4545 W. 63rd Street
Chicago 29, Ill.

REAL ESTATE

\$12,900 už 4 kamb. mūrinį 55 ir Mozart, lotas 30x125.
\$18,500 visai naujas, 3 mieg. Arti mūsų įstaigos.
\$20,500 mūrinis 5 kamb. garazas, naujas šild., geri plasteriai, 1 1/2 bloko nuo Maria High.
\$24,900 už 4 kamb. medinį Gage p. lotas 25x125.
\$37,500 mūrinis 2x5 su 3 mieg., 10 metų, 71 ir California.
\$38,500 visai naujas mūrinis, 2 butai ir patalpa, 59 ir Mozart.
\$10,000 įmokėti, 4 m. mūrinis, virš 4400 ir mėn 8 6 nuomų.
\$23,900 mūrinis 2 po 4 garazas 30 p. lotas, Gage p.
\$18,900 medinis 2x4, pilnas rūšys, garazas, 43 ir Campbell.
\$15,500 medinis, 2 po 4, Brighton p., 2 bloki nuo mokyklos.

PILDOME ĮVIRIŲ RŪŠIŲ INCOME TAKSUS
A. KAIRYS REAL ESTATE
2501 West 69th Street.
Tel. 436-5151

Nauj. mūr. 2x5 1/2 (3 m.) — \$36,500
Nauj. mūr. bung., garazas — \$18,900
Mūr. 2x5 ir 2 kamb., gar. — \$29,500
Med. 2x5, gar., did. lotas — \$18,900
Didelis pasirink. gerų ir pigių namų.

BUDRECKAS
4081 ARCHER AVE LA 3-3384
\$10,500 METINIŲ PAJAMŲ
3 aukštų mūras — 9 vienetai: 2x5 ir 6x4 ir krautuvi. Šviesus, stiprus ir labai gerai išlaikytas. \$61,000.
NAUJAS MŪR. BUNGALOW
Su 3 miegamais. Prie mokyklos Brighton Pk. Gazu šiluma. Apsauga nuo potvynio 2 auto garaž. \$20,000.
LIKIERIŲ IR MAISTO KRAUTUVĖ
Krautuvių lietuvių kolonijoje, ant biznių gatvės. 4 1/2 metų nuomos sutartis. \$9,000.

3 BUTŲ MED. — \$16,500
Prie 67-os ir Damen. Nauja centralinė karšto vandens alyvos šiluma. 2 auto garazas.
1/2 BLOKO NUO PARKO
7 metų 2x4 1/2 kamb. mūr. Marquette Pk. 2 šildymo sistemoms. \$42,000.

GERIAUSIAS PIRKINYS!
6 metų mūr. ranch namas ant 36 pėdų sklypo Marquette Pk. Įrengtas rūšys. Garazas. Rami vieta. Savininkas perkeltas iš Midway į O'Hare aerodromą. Parduos už \$18,500.
PILDOME INCOME TAKSUS

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel. WALbrook 5-6015

CONTRACTORS

STANKUS CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonai: PROspect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE.
Chicago 36, Illinois

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas instaliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kurenamus pečius (furnaces) visų dydžių oro vėsinčius bei Air Conditioners ir atlieka visus skardos darbus.
7304 So. Rockwell Street
Tel. GROvehill 6-7875

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.
STATOME ĮVIRIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.
ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ
REPUBLIC 7-8949
2301 W. 69th St., Chicago

Heating Contractor
Greit, sąžiningai ir garantuoti įrengia naujus, perstato senus įvairių rūšių gazu, alyva ir anglimi kurenamus pečius, vandens boilerius. Vandens nutėkimo rinas (gutters) ir kt. darbus. Nemokamas apskaičiavimas.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel. VI 7-3447

Apsimoka skelbtis „DRAUGE“ nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos

Remkit dien. „Draugą“

\$13,500 mūrinis, 3 butai Bridgeporte — 33 ir Emerald.
\$26,500 mūrinis 2x5, platus lotas, garazas, Gage p.
\$21,000 už medinį pajamų namą — 4 apačioj, 3 viršuj, naujas šild., ekstra lotas šalia.
\$24,900 mūrinis, 6 kamb. apačioj, ir 3 viršuj, 63-čia ir California.
\$14,500 mūrinis 3 butai, Aušros Vartų parapijoj.
\$18,500 mūrinis 2x4 Brighton p., 2 bl. nuo mokyklos.
\$17,900 mūrinis 6 kamb., 30 p. lotas, garazas, naujas šild.
\$10,900 medinis 4 kamb., rūšys, gazu šild., arti mūrų.
\$14,500 naujas mūrinis 2 po 6, 40 p. lotas, atsk. šild. gazu, pastogė.
\$30,800 mūrinis 1 1/2 a., 10 metų, gerai išlaikytas, M. Parke.

A. Norkus Real Estate
INCOME TAX SERVICE
2405 W. 51st St. WA 5-5030

MARQUETTE PARKE
8 metų 6 kamb. mūrinis, 2 maš. garazas \$21,500.
Peliningas, švarus, 8 butų, 2-ju aukštų kampinis, \$66,500.
6 metų, 3 mieg. medinis. Pilnas rūšys, 30 p. sklypas. Gera vieta. \$14,200.
3 moderniški butai (2 po 5 kamb. kamb. ir 4 kamb.), ir graži krautuvi; tinka bet kokiam bizniui. Arti judrus Western ir 71-os gatvių kampas. Namas apie 20 metų. Labai pigus.
Šviesus 3-ju mieg. kamb. bungalow. Arti Marquette Parko mokyklų. Viskas moderniška. Gražiai iškorkurta. Netarus.

J. STONKUS, R.E.
2617 W. 71 st St.
HE 6-1517 arba PR 8-1595

MARQUETTE PARKE
Prie 67-os ir Campbell. 2-ju butų mūr. 5 ir 4 kamb. Naujas šildymas. Garazas. \$26,000.
73-čia ir Richmond. Mūrinis 6 kamb. rezidencija. 12-os metų, 45 p. sklypas, 2 maš. garazas. Namas laisvas pirkėjui gali užimti dabar. \$19,900.
Palikimas. Brighton Parke du mediniai namai. Vienas 6 kamb., antiras 4 kamb. ir biznis \$14,000.

VAINA REALTY
6540 S. WESTERN AVE.
REpublic 7-9515 arba RE 7-4639

A. ABALL ROOFING
Isteigta prieš 48 metus
Gutters, Downspouts, Stogai, Dūmtraukiai, Pataisymai, Išmaltinimai ir ba. darbai naujas, Stogai atnaujinti ml (re-coated). Dažymas iš lauko „Tuckpointing“. Patalp apsidraudę. Nemokamai apskaičiuojame žemiausios kainos darbus garantuotai. At dars dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047, RO 2-8178

JUOŽAS ŽEMAITIS
17 VIC. SKADE ST. 8-927
HEATING CONTRACTORS
Įrengiame šilto oro ir vandens šildomus pečius (burnaces-bollers), air condition'rs, ryunos (gutters) iki 3 metų išmokėjimas.
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 S. Kedzie Avenue
Chicago 29, Illinois
Tel. 277-1442 Rea. OL 6-6413

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2501 West 69 Street
HE 4-7482 436-5153

• STATYBA • PLANAI • PASKOLOS
Gyvenami namai. Biznio, industrijos bei ofisų pastatai. Taip pat įvairūs pastatų remontai.
L. STAŠAITIS
Statybos Kontraktorius
6043 SO. SAWYER AVE.
CHICAGO 29, ILLINOIS
Namų Tel. PR 8-8378

„NIDA“ BUILDERS
STATOME NAUJUS NAMUS, VASARVIETES, GARAZUS IR ATLIEKAME VISUS NAMŲ PATAISYMUS PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.
ST 3-0703 CL 1-2094 Chicago, Ill.

V. ŠIMKUS
Statybos ir Remonto Darbai
2618 WEST 71st STREET
Tel.: PR 8-4268 ir TE 9-5331

MŪSŲ KOLONIJOSE

Dayton, Ohio

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

Vasario mėn. 18 d. Daytono minėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 44 metų sukaktį.

Lietuvių Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje įvyko pamaldos su šventei pritaikytu pamokslu, kurį pasakė parapijos klebonas kun. T. Narbutas. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas Eleonora Šliužienės, vargonais palydint Julijū Raštikiui.

Po pietų tos pačios parapijos svetainėje, vyko antroji minėjimo dalis. Kun. T. Narbutui tarus trumpą atidaromąjį žodį, sugiedota JAV himnas, po kurio Frank Ambrozė perskaitė Daytono mero Somers aktą; skelbiantį Vasario 16 Lietuvos diena Daytono. Judy Petrokas perskaitė referatą, anglų kalba, apie Vasario 16 dienos reikšmę, o dr. A. Kisielius iš Sidney, Ohio, skaitė kruopščiai paruoštą paskaitą.

Pr. Gudelis perskaitė gautus sveikinimus iš Ohio gubernatoriaus M. DiSalle, senatorių Frank J. Lausche ir Stephen M. Young, bei kongresmano Paul F. Schenck. Čia pat buvo priimtos atitinkamos rezolucijos, kurios bus pasiųstos JAV prezidentui, viceprezidentui, valstybės sekretoriui Dean Rusk, ambasadoriui prie Jungtinių Tautų Adlai Stevenson ir visiems sveikinusiems.

Meninė dalis

Eilėraščių deklamavo: E. Drukteinis, I. Araminitė, B. ir A. Masilionytės. D. ir V. Gi-neitvė, J. Raštikis, L. Raštikaitė ir V. Kisielius. Keletą lietuviškų melodijų, dviem akordeonais, pagrojo (Amerikoj gimę lietuviai vyras su žmona) Sakalai. Programos užbaigimui, parapijos choras, vadovaujamas El. Šliužienės, pianinu palydint Phyllis Petrokaitė, sudainavo kelias lietuviškas dainas. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Programą pravėdė Aldona Masilionytė. Anglų ir lietuvių kalbomis, supažindinama klausytojus su programos išpildytojais ir trumpai paaiškindama turinį.

Sveičiū iš visur

Po minėjimo, ponij paruoštas lengvas užkandžiais besivašinant, dar ilgai kalbėtasi ir dalintasi įspūdžiais. Čia teko sušiti ir gretimųjų kolonijų lietuvių, kurie nepatingėjo atvykti į Daytoną ir šią šventę drauge praleisti. Jų buvo iš Cincinnati, Columbus, Lima, Sydney, Schillicoth ir kit.

Minėjimą rengė L.R.K. draugijų sąjūdis, o daugiausiai pasidarbavo Lietuvos Vyčių organizacijos žmonės, kurių dauguma Amerikoj gimę ir Lietuvos visai nėra matę, bet savo tėvų gimtąjį kraštą myli. Jų pastangomis (M. Lukienės ir El. Šliužienės) gautas ir Daytono mero aktas, skelbiant Vasario 16-tą Lietuvos diena Daytono.

Minėjimo metu surinkta Lietuvos vadavimo reikalams aukų 282 dol., kurias sudėjo daytoniškiai ir svečiai. Bet tikimasi, kad ši suma dar padidės ir prašoks 300 dol. Daytoniškiai

Brockton, Mass

Lietuvos respublikos diena

Lietuvių Bendruomenės Brocktono apylinkės rūpesčiu, angliškai kalbančioji visuomenė, per Brocktono radiją, supažindinta su Lietuvos istorija. Ypač buvo plačiai kalbama apie dabartinį Lietuvos likimą.

Pranešimus pakaitomis padarė Anelė Januškevičius ir studentas Eligijus Sužiedėlis.

Transliuota sol. St. Baro dainavimas: K. Banaičio — Aš per naktį miego nemiegojau, Kačanausko — Vai gražu, gražu ant kalno, padainavo — D. Stankaitė.

Perduota lietuviškų melodijų rinkinėlis. Užbaigta Jonušo Lietuvos maršas.

Klausytojai supažindinti su Lipscomb-Kuchel rezolucijos turiniu.

Pamaldos

Vasario 18 d. 10 val. Sv. Kazimiero bažnyčioje kun. A. Kneizys atlikė sv. mišias, užprašytas A. Lietuvių Tarybos Brocktone.

Pamokslą pasakė Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų kapelionas kun. J. Svagzdys, pažymėdamas Dievo žmogui įdiegtą meilę, kuri per savo tautą vėl grįžta Dievop. Pabrėžė, jog ne čia, kur tu gimai, bet ten, kur tavo protėvių protėviai savo kraują perdavė kartoms — ten tavo tėvynė. Tik patriotas turi tėvynę.

Iškilmingose pamaldose dalyvavo daug lietuvių. Organizatoriai, su vėliavomis, dalyvavo Amerikos Lietuvių Rymo Katalikių Moterų sąjungos 15 kp., ateitininkų ir skautų jaunimas. Buvo JAV ir lietuvių vėliavos.

Minėjimas

Po pietų Franklin lietuvių klubo salėje Alto pirm. Brocktone Jurgis Laurinaitis kalbą atidarė iškilmingą posėdį, pakviesdamas minėjimą praversti B. Burbą.

J. Plaušinitis perskaitė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Atsistojimu prisiminti žuvę už Lietuvos laisvę. Išvardinti brocktoniečiai nepriklausomybės kovų savoriai: F. Janonis, Čirbulėnas, Babkaitis, Zilinskas, A. Mantautas ir Eikinas.

Stud. Jarūna Venčkauskaitė perskaitė Massachusetts valstybės gubern. Volpe raštą, skelbiantį Vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės dieną. Taip pat perskaitė rezolucijas, kurios buvo pasiųstos JAV prezidentui, valstybės sekretoriui, Jungtinėms Tautoms ir Massachusetts valstybės kongresmanams.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto vicepir. J. Audėnas kalbėjo apie Lietuvos rusinimą, lietuvių atsparumą ten tėvynėje ir mūsų uždavinius laisvėje.

Sol. Paulauskas iš Bostono padainavo porą dainų, akompanavo J. Gaidelis.

Kompozitorius J. Gaidelio mišrus choras pagiedojo Amerikos himną, maldą už tėvynę ir padainavo keletą dainų.

Mokyt. Irenos Eivienės paruošti šeštadieninės mokyklos mokiniai — Rafaelis Berzinskas, Dovidė Eivaitė ir kt. padėklamavo.

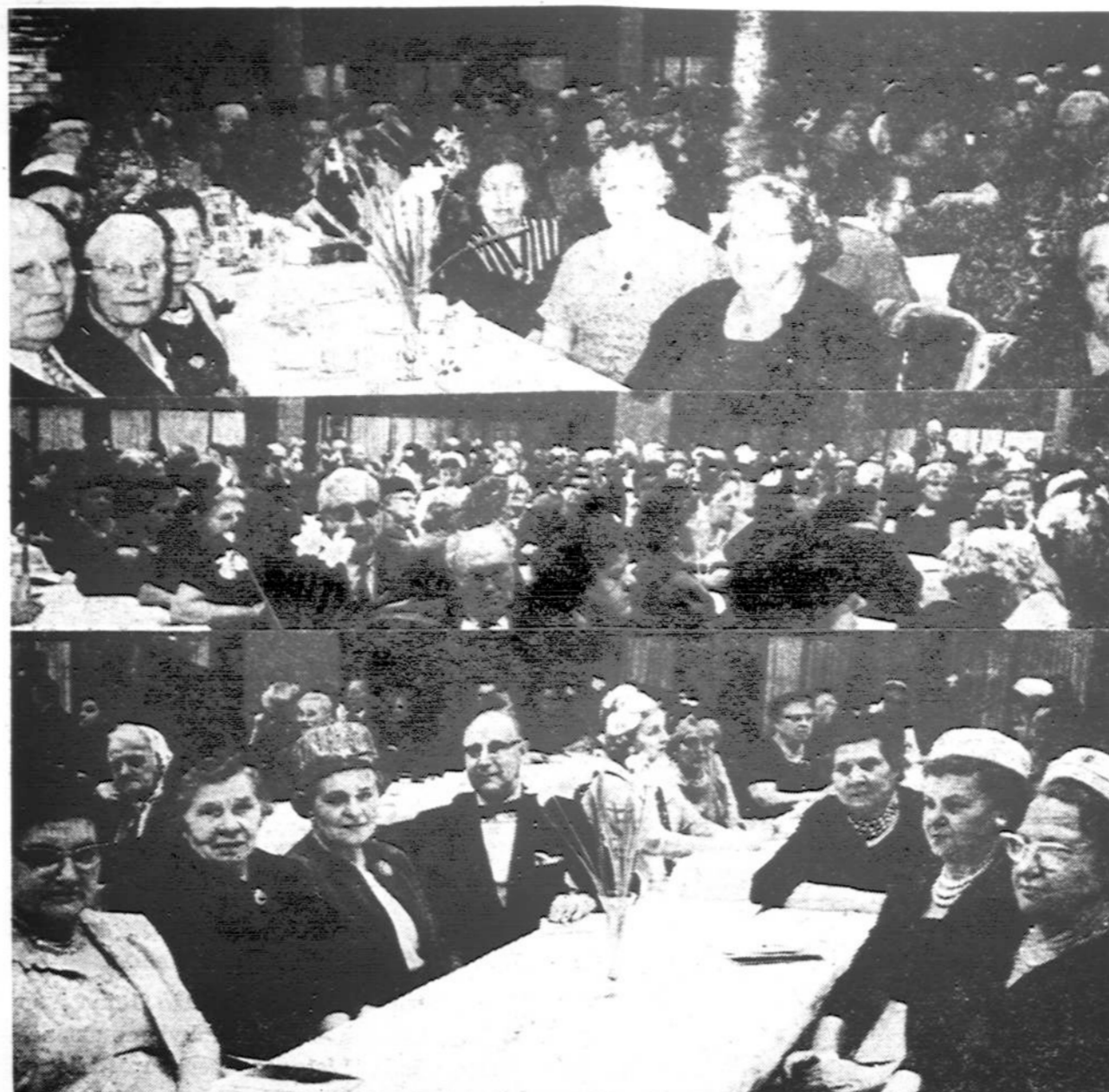
Ateitininkės mergaitės, pasi-puošę tautiniais rūbais, rinko Altui aukas.

Salėje surinkta 655 dol. Po 25 dol. aukojo Varnas ir Duoba, 20 dol. inž. V. Sužiedėlis, Kukauskas Kazimiero klubo vardu įteikė 100 dol. auką. Tą pat padarė ir Sandaros vardu Jurgelūnas įteikdamas 100 dol.

Iškilmės baigtos tautos himnu. Dalyviai buvo pakviesti į vaišes. **Keblinskienė**

Užtvėrė

Ketvirtadienio naktį komunistinė Rytų Berlyno milicija aukšta lentų siena užtvėrė dviejų šimtų metrų ilgio tarpą, pro kurį Rytų ir Vakarų Berlyno gyventojai susirinkę iš tolo ženklais sveikindavo vieni kitus. Kitoje vietoje milicija plytomis užmūrijo namų langus, atsuktus į Vakarų pusę.

Seselių kazimieriečių bendradarbių 50 metų sukakties minėjimo dalyviai vasario 25 dieną Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Viršuje matyti: Melkai, Petraitienė, Zaksienė, Petkūnienė, Snarskienė, Cicėnienė, Mažeikienė. Viduryje iš pažįstamų veidų matyti T. Mačys ir kiti; žemai krašte sėdi seserų pranciškiečių bendradarbių pirmininkė Ursulė Rastienienė.

CHICAGOS ŽINIOS

ASTRONAUTAI KVICIAM I CHICAGON

Astronautas pulk. John Glenn ir Rusijos kosmonautas Yuri Gagarin yra kviečiami atsilankyti Chicagoje Darbo dienos šventėje. Tuo metu Pick-Congress viešbutyje vyks 20-asis pasaulinis fiktyvių mokslo romanų rašytojų seimas.

KLIERIKAI AUKOJO KRAUJO

Penkiasdešimt klierikų iš St. Meinrad seminarijos, Indiana, autobusu atvyko į Chicago ir Shriners luošų vaikų ligoninei paaukėjo savo kraujo. Tai darydami, jie atsidėjo už pagydymą prieš 10 metų dabartinio klieriko Thomas Mauro, kuris ten penkis metus sirgo polio liga.

BLOGAS ORAS IŠEJO I GERĄ

Chicago susisiekimo (CTA) vadovybė praneša, jog sausio mėnesį dėl blogo oro daugiau žmonių naudojosi viešu susisiekimu. Tokiu būdu CTA ne tik galėjo išmokėti bėgamas sąskaitas, bet sumažino deficitą per \$300,000 dol. Deficito dar lieka \$507,790.

„Viešpatie, Išklausk“

Surengavo Kun. K. Matulaitis, M.L.O. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugijai

Tai viena iš pilniausių maldaknygių, spausdintų Amerikoje: visos litanijos; 11 nevenų; visų sakramentų aiškinimai; psalmės; pilnos rekolekcijos; visų sekmadienų evangelijos trečtininkų maldos susirinkimams ir aboliucijai; maldos apatylstės maldos; Sv. Valandos maldos; 33 giesmės; Velykų ir Vėlinių apeigos; Kryžiaus kelias; Sopulingosios Motinos stovyra ir t.t.

Ši maldaknygė yra geriausias pirtuvins Amerikoje Užsakykite tu jau.

Maldaknygė „Viešpatie, Išklausk“ Manos yra labai graži ir tinka: atspausdinta ant baltojo ir geriau slo perlorio; tvirtai įrta su paaukavimu ar be; nemažos raidės; damryškių iliustracijų.

640 puslapių; 3/4 colio storumo **Kaina** **Pasauksnota** \$3.50

Užsakymus piniginiais šūskite „DRAUGAS“ **DRAUGAS, 4545 W. 63 St. Chicago 29, Illinois**

POLICIJA GIRIA VOGTŲ AUTOMOBILIŲ SEKLĮ

Sherman Durham, 1957 Jackson Blvd., gavo Chicago policijos pagyrimą už jo praktišką ir naudingą pamėgimą, ieškant ir atrandant vogtus automobilius. Pernai policija atrado 28-000 vogtų automašinių. Durham surado 112. Šiais metais iki šiol Durham jau yra suradęs 17 vogtų automobilių.

MINIOS LANKĖ AUTO PARODĄ

Užvakar Chicagoje užsibaigė 54-ta metinė automobilių paroda. Per 10 dienų McCormick parodų salę aplankė 723,639 žmonių. Pardavėjai džiaugiasi, kad tikėtai \$4,000.

A. + A. JOHN J. KAMM

Gyveno 2144 West 23rd Place, Chicago 8, Illinois. Mirė vasario 25 d., 1962 m., 8:40 val. ryto, sulaukęs 51 m. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Estelle, sūnus Melvin, marta Geraldine, anūkas Michael John, broliai: Joseph ir jo žmona Frances, Charles ir jo žmona Bernice, uošvė Ursula Mickus, ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklausė Sv. Vardo draugijai ir Lietuvių Baltos žvaigždės (Pašalpos) klubui. Kūnas pašarvotas S. Lackawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place. Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 28 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Queen of Heaven kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka: žmona, sūnus, anūkas, broliai ir kiti giminės. Laid. direktorius Steponas Lackawicz, Tel. VI 7-6672.

Dailininkui

A. + A. ALBERTUI STANEIKAI mirus, mielai dr. Marijai Staneikienei gilią užuojautą reiškia **Vanda ir Antanas Urbonai, Marija ir Povilas Laurinavičiai**

PADĖKA

A. + A. JUOZAPAS VALAITIS

Mūsų mylimas vyras ir tėvas mirė 1961 m. vas. mėn. 2 d. ir palaidotas vas. mėn. 6 d. Sv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Mes norime padėkoti visiems, kurie sutikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą. Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams: kun. J. Makarui, kun. W. Urbai ir kun. E. Abramavičiui, kurie atlikė gedulingas pamaldas už jo sielą. Dėkojame kun. J. Makarui, kuris palydėjo velionį į kapines. Nuoširdžiai dėkui visiems, kurie užprašė sv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisistūte velioniu gėlių, bei pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą. Dėkojame grabnešiams — nariams Sv. Antano ir Karevių Draugijų. Dėkojame vargonininkui A. Skriduliiui ir Vargonininkų Choru už giedojimą. Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Dėkojame laidotuvių direktoriui A. Petkui ir šūnui už malonų patarnavimą. Visiems, visiems nuoširdus dėkui. Žmona, sūnus, dukter, marčios ir anūkal.

Svarstė 20 metų mos judviejų pažinties. „Pamilau ji iš pirmo pamatymo“, pasakė 90 metų Matt Helier ir 73 m. „jaunoji“ Hanna, bet pridūrė, jog Hanna Hahan iš New Yorko su- „jaunasis“ Matt 20 metų galvoje situokė praėjus 20 metų po pirvesti ją ar ne.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PE 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — Edarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

J. F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. Grovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. Townhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS
Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms krikštyms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-9600 REpublic 7-8601

Laidotuvių Direktoriai
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

